



## NAPOLI

Kõigi aegade kuulsaimad maalijad ja kirjanikud on ülistanud oma teostes Napoli lahe klassikalist ilu, mis on otsekui mingi nõiduslik inspiratsiooniallikas. See ebamaiselt kaunis maastik näib olevat loodud selleks, et valmistada rõõmu ja naudingut inimevaimule.

Viibimine selle imekaunil maal on odav, tänu suurtele soodustustele:

TSEKID JA KREDIITKIRJAD „REISILIIRAS“,  
HOTELLI- JA BENSIINIKAADID (BONID),  
HINNAALANDUSED RAUDTEEL 50—70%.

Teat. annavad: ENIT'i esindaja Itaalia kuningriigi saatkonnas, Tallinnas, ja reisibürood.



## Viimaseid päevi

vaimukat  
nalja  
teravmeelselt  
leitud  
miljöö

## „Väänkael“

Jenny Jugo  
Karl L. Diehl

5, 7, 9  
2, 4, 6, 8, 10

KINO  
HELIOS



„Saadava“ paremates kellasepaärides

## Kino „SKANDIA“

Laupäeval ja pühapäeval lõplikult vii  
Daamide lemmik **Gary Cooper** ja veebilev iludus  
sensatsioonilises suurfilmis

## MARCO POLO SEIK

See on film monumentaalteoste, nagu Ben Hur ja Ristiri  
Kassa avatud ärip. kell 1/5, pühap. kell 1/2.

## Kino „AMOR“

Pühapäeval kassa avatud kell 1/12 SUUR ED

Valt Disney esimene joonistatud suur-eeskava üleni loomulikes värves, 1

## Lumivalgeke ja 7 pöia

See film on tulvil harukordset fantaasiat ja huumori. Kogu maailm la  
lööklause. Teie ei kahetse kui vaatate seda suurloomingut!

Teatame lugupeetavale ostjaskonnale, et oleme

## K.Ü. „SISUSTUSE“ mõ

üle viinud Raekoja p  
Palume vanu ja uusi ärisõpru meid lahkesti külastada.  
OLEVIIMISE TÖTTU ERIT

## KINO ORION

Paldiski mnt. 25

## Maailmakuulsad Viini laulupoisid oma

VÄIKE TANAVA  
II. Mustlasmuusika ja laulude su  
MUSTLASPRINT

Peaosis: Annabella ja Henry Fonda. Laulab n  
Cormak.

## KINO „DIANA“

Kopli tä 8.  
Uues majas.

## Kõrgekunstiline vene suurfilm Vene suurima

Filmitud ALEKSEI TOLSTOI teose järgi. Muusik  
Lavastanud teateline näitleja VLAD  
II. Mitmekesine liisae

## KINO „MARS“

Hospidali 2-a.

## Clark Gable, Joan Crawford ja Franchot Tone

II. Muusikarohke film loomulikes v  
Veel mõned päevad.  
I JEANETTE MACDONALD, RAMON  
„SEE ÕS ON LOODUD ARM  
II „KUNINGAS SALOMONI“ V  
filmis laulab „must saljapin“  
Näitelaval: Rahvusvaheline kunstnikupaar 2 Har

## Kino SATURN

Saali tä.

Äsja avatud

## antikvariaat

Mööbel, maalid, portselan, lühtrid jne  
Hobuse tä. 10.

## P.-Eesti Aiand

korraldab 17.—22. a  
kooli ruumes, Kool  
aianduse-me

Loengud kursustel  
ni. Lektoriks on pe  
sed Eestis. Üksikas  
saab seltsi kaupluse  
469-06. Samas võet  
misi vastu.

## ARS

Seansside algus

5 7 9

pühap.

2 4 6 8 10

## Esiarenduseks Nõuk. Vene najaarohke linastus! Vene laulud! Vene

Laulude tekstid: V. Lebedev-Kumats.

## Seal, kus Volgavool

Peaosades Nõuk.-Vene teatritelised näitlejad, Grigori Plužnik, Tatjana Gurotskaja, Anatoli Gorjunov, Ludmilla Glazova.

Uusim „Fox“ nädalaringvaade

Filmikunsti stuudio „Lenfilm“ tood

Ülihuviav lisaeeska

## KINO MODERN

## 2-ne nädal! • Parim eeskava Tallinnas • Selle aasta monume

Printsess **Martie Bibesco** surematu romaani järgi **saksakeelne suurfilm:**

## „Katja, kroonimata tsaarin

Peaosas: **Danielle Darrieux**

Palume ilmuda

seanssidele

ärip. 5 7 9

pühap

12 2 4 6 8 10

## Bi Ba Bo



## 2. nädal

Aasta suurimaid muusika- ja laulu suurfilme!

Kogu film loomulikes värves!

Nelson Eddy  
Jeanette MacDonald

## Südame laul

Seansside algus ärip.

5 7 9

pühap.

12 2 4 6 8 10



Paldiski m

## Traav

Pühapäeval,

EINELAUD

Pääsmed 2

1938. a. hooaja



# Kohalikke teateid

# Siseriigi

## 48 kinnisvara sundkorras-tamisele

Tallinna linna kinnisvarade korrasdamise seaduse alusel asutatud komisjonid koostasid kogummas 48 akti üksikute kinnisvarade korrasdamisvajaduse kindlaksmääramise kohta. Need aktid haaravad linnavalitsuse otsusega määratud 2. kategooria tänavaid.

Linnavalitsus kiitis heaks aktide loetelud nõude ja määras kinnisvarade omanikele tähtsajad nende kinnisvarade korrasdamiseks, vastavalt komisjoni ettepanekule.

Minister L. Sepp

avab täna kell 1 päeval „Rakki“ kunstinäitus

Kunstihooes.

Noorte töödenäitus

tuleb Lutheri kultuurühingu, tuleva kuu alul. Noor-

ühingu liikmed on vastavalt kutsutud valmistama

savi-, puu- ja nahatöid, mis pannakse näitusele.

Samuti korraldatakse ühingu naiste käsitööde

näitus, kus esinetakse kutsutud valmistatud töödega.

Ühingu noorte teatriingrid õpib praegu

näidendit „Peetrikese sõit kuu peale“. Selle näi-

gendiga tahavad noored teatrikunstiharrastajad

esineda eesoleval emadepäeval.

Ettevalmistamisel on ka igakevadine kehakasvu-

test, kus ühingu sportlased liituvad erinevate

võimlemisega ja teiste spordilike numbritega.

Prof. dr. med. F. Blumenthal kõneleb

Tallinna arstkonnale

Tallinna terapeutiline selts ja vähijahajuste vast-

voitlemise selts Eestis korraldavad täna, laupäeval,

15. aprillil, kell 9 õhtul Eesti Punase Risti

loengusaalis teaduslikku loengut.

Kõneleb Tallinna vähijahajuste uurija prof. dr.

med. Ferdinand Blumenthal end. Berliini ülikooli

vähijahajuste instituudi juhataja, vähijahajuste

probleemide lahendamiseks. Palutakse kõikide Tallinna arstide

lahet osavõttu.

Puhtaveetorustik täieneb

Linnavalitsus kinnitas oma eisel koosolekul kava

puhtaveetorustiku ehitamiseks Kaudtee tänavale,

Luise ja Koopa tänavate vahelises osas.

Linna õigusteaduslik büroo

oli märtsikuu jooksul 274 tsuslist toimetust ja 546

tsuslist toimetust ja 20 etteaset.

Puudus vabastest õppekohtadest

Linna noorte-büroo kutses valiku ja kasvatus-

nõude büroo käis märtsikuu jooksul nõu küsimas

262 poissi ja 185 tüdrukut. Õppekohti leiti 22 poisi

ja 3 tüdrukut. Õppekohtade vajajad on registreeritud:

76 poissi ja 79 tüdrukut, vabu õppekohti oli 4.

Aiandusallalised loengud Pelgulinna

Kevadise aiatöö hooaja alul korraldab Tallinna

linna ja maakonna juurviljakasvatajate ühingu

aiandus Pelgulinna 17., 19. ja 20. apr. aiandusalla-

lised loengud Oskari tän. 69, linna 17. algkooli

ruumes.

Endised kaasõppurid tulevad kokku

Tallinna realkooliõpilaste 35. lennu järjekorraline

kokkutulek on 6. mail. Lennukaaslasti nimede

muutmisel ja aadressid teatada: K. Käspärdi —

Planeedi 12-1, Tallinn, tel. 311-48; E. Paalbergile,

Süda 2, tel. 441-13 ja 449-63, ja A. Molderile,

Näituse 19. Nõmme, tel. 516-98 ja 463-33, hiljemalt

29. aprilliks k. a.

Tallinnas algasid kirikliku lastetöö

päevad

Eile õhtul 10 algasid Tallinnas uus Peeteli kiriku

ülemaalsed kirikliku lastetöö päevad. Kokku

tuli küllalisi ja osavõtjaid rohkesti. Tervistasid

piskipooli vikar A. Soomre, õp. A. Tähevali, kol.

J. Vellerind, Soome kirikliku lastetöö juht

praost P. Kakk ja õp. H. Hasselblad.

Päevade juhtusid valiti õpetajad: K. Bidder,

A. Tähevali ja K. Tiit. Peasekretärid pr. Reidak,

Referendrid praost A. Grünberg, õp. A. Toom-

ing ja õp. J. Gendelich.

Õp. Tooming ütles, et Eestis on kooliealisi

lapse umbes 109.000. Neist on käinud 1938. a. laste-

jumalateenistustel 9000—11.000 last ja nende õpe-

misel oli tegevuses 374 vabatahtlikku õppejõudu.

Pärast lõunat korraldati 14 praktilisi harjutusi.

Lastetöö päevad kestavad pühapäevani.

Koolijuhatajad pidasid koosoleku

Eile õhtul toimus tähtsajade-kommertsialiste Eesti

gümnaasiumi- ja keskkoolijuhatajate ühingu üld-

koosolek. Koosoleku avas ühingu esimees H. Karu.

Koosoleku juhatuses olid H. Roos ja J. Adamson.

Haridusminister oma lühise puudutas eksamine ja

muid kooliõppe puutuvaid küsimusi. Õppejõudude

ettevalmistamises kõneles inspektor J. Lang, klassi-

juhataja tunnikavast Elli Toomse ja õppejõudude

teenistuseseadusest V. Neggo.

## Kaskusi Narva maantee väljehitamisel

Pantlehtedele kindlustatagu kõrgem kurss. — Uued majad vabastatagu kinnisvaramaksust esimese 4 a. jooksul. — Hüpetealaenu võimaldagu eelkrediidina.

Eile õhtul toimus Narva m. majajamade poolt

valitud komisjoni koosolek, kus

selgitati majajamade võimalusi

Narva m. väljehitamisel suure-

mate kiivimajadega.

Vastavalt Narva m. ja ümbruskonna väljehitamise

le kuuluvate tänavate majajamade soovidele

koostas komisjon märgukirjad, milledest ühe esi-

tatakse arvatavasti vahetult valitsusele ja teine

Tallinna linnavalitsusele. Märgukirjad esitatakse

juba eesoleva nädala alul.

Valitsusametustele esitatakse märgukirjas palu-

takse ehitusandmeid alla kuuluvatele majajamadele

võimaldada pikaajalist ehituskrediidit. Kui selle

soovi täitmiseks ei peaks leitud võimalusi, siis

palutakse valitsusametustel laendada Pikaleenupanga

või Hüpetepanga pantlehtede realiseerimise turu

ga ja kindlustada pantlehtedele

kõrgem kurss.

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

sti

Edasi avaldatakse soovi, et väljehitamise tähtsajade

pikendamise võimalus antaks majajamadele

koostöölepingu teedeministriaga. Tallinna ehituskun-

## Viljandist

Laadapettide tegutsed. Viljandis neljapäeval peetud

poorilisel pandi toime rida peetud. Nii teelus,

et laadapetturite ohvriks on langenud keegi Mäja m.

taluperemees, kes hooajajuhatajatele oli laenu täis-

jaga 200—250 kr-ga. Laadapetturiks on olnud üks

hooajajuhatajate, kes tegutses kähkides Mitroshky-

nimelise laadapetturiga.

Viljandimaalt

Wana mõisajoonet rahvamajas. Rabala haridus-

teltsi tegutsed M. Puskar ja M. Lepik hääldid nelj

päeval Tallinnas, et vastamata ministriteeriumides

elada riikliku teatrite jaamade võimalusi Rabala

rahaaja ehitamiseks. Rahvamajaks tahetakse ümber

ehitada Rabala mõisa end. valitsemisaja. Kuna hoo-

ajale tuleb teha juurem juurehitust, läheb ümberehitus

elakohakultuuri järele maksma 10.000 kr. Rahma-

aja ehitamiseks tahetakse kohapeal olla kutsuda lüh-

ajatus, kuna praegu asja eesotsas leiab Rabala

hariduselits.

Laip pühajamade. Võltsimaalet leiti turnult

omalt korterist R. Põlvi tän. nr. 47 elutsem Eim

Paasikuu, 71 a. wana. Laiba rinnaohvri alumises

osas leidis kolm pühajamade. P. oli viimajal ajal

kurtnud halva tervise üle. Surma põhjuse tehti

miksels alustajad vastavalt võimud juurduki.

Märt Eit Võltsimaalet linnakorteris. Eit-

minister on kinnitanud Võltsimaalet linnakorteri

kohtu järele linnakorteri alustajate Märt Eiti.

M. Eit on pärit Võltsimaalet, lõpetanud Tartu üli-

kooli õigusteaduskonnas ja tegutses lühemat aega abo-

kaadi abina Viljandis. Hiljuti korraldatud oma-

valitsuskohtade kutseliseks viendas ta korteri-

ehitamist.

Tartumaalt

Sellitajale juur. Valuperas juur 63 a. wanus

Peetu talu peremees Vag. P. m. m. Rõnnu oli tegev

valdusvalitsuses, oli vallavalitsuse eimeheks, Ste-

pää kohalike kirikuvalitsuse juht. Matulealitsus pee-

talde pühapäeval Steppää kirkus.

Valgast

Võltsimaalet jelts walis. Viljand. õhtupoolik

petti Valgas „Eideme“ ruumes Valga Eesti Võltsi-

meeste Seltsi peakoosolek, kus kinnitati mõndunud

aasta aruanne ja võeti vastu uus eelarve. Juhatuses

waliti end. liikmetest J. Saper ja S. Wulfi (mõle-

male Kaasjärgel) ja konjunkt M. Wähtrik (Wäl-

gast); uue liikmetena waliti juhatuses Ewald Kärena

ja Saan Wälwadre (mõlemad Soorupi). Revisiooni-

komisjon waliti J. Saal, O. Wööb ja J. Tõlita.

Koosolekul alustati korraldada Valgas 1940. a. ju-

riku pühajamade ühist, mille eesotsas tegemi-

jega alustaja juba järgneval kuul.

Hipodroom

Traavivõistluste kavas pühapäeval on 9 jooksu.

Kõik jooksud lähevad totalisaatori paarmänguga.

Sõidutee on lühis ja loodevaste püstitatakse mõnes

grupis rekorde. Osavõtjateks on registreeritud:

1. klassis — Lahe, MacMahon, Guy Stout, Kind-

ral, Red-Whip, Wanderer, President ja Calumet

Eetoni; 2. klassis — MacMahon, Kindral, Red-Whip

ja President; 3. klassis — Gold-lise, Lareida, Ko-

ket, Kaja, Sade ja Kroonprits; 4. klassis — Roo-

sa, Turti, Aike, Maie, Peeter ja Argon; 5. klassis

— Eeko, Lumbika, Mary-Luise ja Kalevi; algajate

klassis — Donna Klaara, Moniesko, Lilo-Reet ja

Ramona.

Võistlused algavad kell 1 p.

Tekstiiltootluste huvitatud gaasikaitset

Eesti Tekstiiltootluste Ühingu Tallinna osakonna

juhatus on hõmeks kokku kutsunud osakonna

asulasmeste ja tekstiiltootluste töölismenemate

koosoleku. Koosolekule kõneldi on palutud Ko-

ndalisse Gaasi- ja Ohukaitse Liidu instruktor Alfred

Vanema, kes kõneleb teemal: „Kuidas kaitsta



**NMKU TURISMI OSAKOND**  
Lai. 1. 1. 1939

**Üpperreis**  
NMKU turismiautobusel.  
Autobus põhjalikult uuendatud ja istmete vahed laiendatud.  
1.—30. maini

**ITAALIASSE**  
ROOMA—NAPOLI—BUDAPESTI—VIINI—BERLIINI.  
Sõiduhind Kr. 195.—  
Tagasisõit Budapestist Tallinna toimub rongil.  
OÜBIMINE HOTELLIDES.  
Järgmised reised  
1.—30. juun. ITAALIASSE.  
6.—28. juul. BUDAPEST—VIINI.  
3.—29. aug. PARIIS—SVEITS.  
Nõudke tasuta reisiakavu ja tingimusi.

Väljalõikamiseks!  
NMKU turismiosakonnale, Lai. 1. 1. Tallinn.  
Palun saata mulle tasuta Tele pooli korraldatavate üpperreiside kavad ja tingimused.  
Nimi: Elukoht:

**AUTOKOOL**  
TALLINN LAI T. 1. 1939

Moodsaim ja täiuslikem Eesti  
AUTOKURSUSED

**daamidele ja härradele**  
kes soovivad omandada IV liigi (siiskiluks otsustamiseks) juhtimiseks. Kursused toimuvad eriruumis väikeses gruppides. Teooria õpetamiseks eriopeetust ja praktilisteks töödeks eriti sisse-  
seantud õppetöökojad, kus asetseb ka ainulaadne õppevahend Eesti — läbilõike-mootor.  
Kursuse algus 17. aprillil kell 5 õht.  
Kokkuleppel õpetus igal ajal.  
Nõudke tasuta õppekavu ja tingimusi.  
NMKU büroo, Tallinn, Lai 1, tel. 437-15, on avatud äripäeviti kella 9.00—21.00.

**AUTOKOOL**  
TALLINN LAI T. 1. 1939

Moodsaim ja täiuslikem Eesti

Täieline ettevalmistus III ja IV liigi juhtimiseks. Teooria, praktika, sõiduõpetus. Mood-  
sad õppevahendid. Praktilisteks töödeks eriopeetust. Eksamid sõiduloo saamiseks on kooli juures. Tasuta õpperaamatud. Osavõtjale maalt priikortid.  
**Uus kiirkursus** algab 17. aprillil kell 11 homm.  
**Uus harilik kursus** algab 17. aprillil kell 5 õhtul.  
Järgnev kursus algab 2. mail  
Nõudke tasuta õppekavu ja tingimusi.

Tallinna Linnavalitsuse Ehitusosakond annab välja masinatega

**kivipurustamistööd.**  
Lähemaid andmeid saab igal tööpäeval Osakonnast, Nunn tän. 2, tuba 13, kella 10—12, kuhu ka esitada kirjalikud pakumised hiljemalt 22. aprilliks 1939.

Tallinna Telefonivõrk annab välja R. H. S. alusel kinnisel kirjalikul vähempakkumisel Tallinnas KAABLIKANALISATSIOONI BETOONTOORUSTIKU PLAATIDE VALMISTAMISTÖÖD  
Pakkumised tulevad 29. apr. 1939, a. kell 10 Tallinna Telefonivõrgus, Vene tn. 9 IV korralt tuba nr. 3. Kirjalikud pakkumised tuleb anda samasse kohta märgusena all „Vähempakkumiseks 29. aprillil 1939, a. betoonvõrgu plaadid“.  
Hanke tähtsusega on ettevalmistatud materjalist ning lepingus ettenähtud tähtaegadel ja tingimustel.  
Lähemaid andmeid võib saada samast asutusest tuba nr. 7 igal tööpäeval kella 10—13.  
Tagatistrahvi suurus on 10% pakutavast summast.

**OTSITAKSE**  
peatseks ametisseasumiseks noort meest, kel on kaubandusl. haridus ja teadmised tehnikas ja elektrotehnikas alal. Tasuks kindel palk ja provisjon. Tegevusala — klientide külastamine ja kontoritöö. Koht heade väljavaadega. Teatagu ainult karsked härrad prima soovitusel. Saksa keele tundmine sõnas ja kirjas nõutav. Kirj. st. „7/7787“.

Juhuslikult müüa heas korras

**10. dauto**  
firma „Auburn“, 1933. a. mudel, 8-tall, 16 H. J. Lähemaid teateid, samuti autot näha saab äripäevil kella 9—2 Tallinn, Pikk 11. Telef. 478-00. Kinnistusaktisalesti Eesti Lloyd.

**Ühine otsene kaubavedu**  
igal laupäeval

**Tallinn - Hamburg - Tallinn**

A. Kirsten Agent  
Carl F. Gahnbäck  
Tel. 450-30/32.  
22. aprillil s. a.  
aurik „JESSICA“

Ernst Russ Agent  
Thomas Clayhills & Son  
Tel. 435-58.  
29. aprillil s. a.  
aurik „NORDERNEY“  
või asendaja.

H. M. Gehrckens Agent  
A. J. Traakmann & Co  
Tel. 442-57.  
6. mail s. a.  
aurik „STEINHOF“  
või asendaja.

Kaubaveedandmised ülasinematatud agentide juures.

**AUTOKOOL**  
Tartu mnt. 35. Tel. 313-85.

Täieline ettevalmistus III ja IV liigi üleriikliku sõiduloo saamiseks. Õpperaamatud tasuta. Autode ümbrine õppe- ja eksamistöödeks. Maali osavõtjale korter. Nõudke tasuta õppekavu ja tingimusi.

**Arsiid**  
Dr med.  
**K. Kook**  
Naistearst.  
4-5 p. l.  
Gonsiori 1. Tel. 307-03.

**Dr. A. Kook**  
pöle-, sugu- ja nahahaigused  
Müürivahe 18-83 (Saenu-panga majas, S. Karja nurgal). Õnnet. 10-12 ja 6-8 õht. Tel. 462-12.

**Võtan jälle haigeid vastu.**  
**Dr. K. Lunin.**  
Eitehaigused. Sõidamehete-  
guiste eriarst  
11-1 ja 5-7. Ühis maja.

**Dr. Karl Pärn**  
Naistehaiguste eriarst.  
Sünnitusabi.  
Pärnu mnt. 40-9.  
W. sp. 4-6. Tel. 481-46.

**Dr. S. Oikenitsky**  
Eitehaigused  
Eritala: naos, lootes ja  
matihhaigused (apripis, fopitub). Sõidamehete-  
guiste eriarst (teuma j. l.). Õnnet. 11.  
10-12 ja 4-6. Müüti 2  
-5, tel. 498-88.

**Dr. E. Krooni.**  
Naiste- ja sisehaigused  
Sünnitusabi.  
Moosikanti 4-3.  
tel. 436-66.

**Dr. med K. Lellep**  
Eite- ja naha- ja suguhaigused.  
Püüdnud arst.  
Wastu 9-10-4-6.  
Õnnet. 6.

**Dr. Harry Dreyer**  
Naha-, pöle- ja suguhaigused.  
**Viru 12.**  
W. sp. 10-1 ja 5-8.  
Tel. 465-24.

**Dr. S. Dreyer'i**  
Looma-ambulant's  
Aia tän. 5-b.  
tel. 446-86.  
Väljasõit igal ajal.

**Dr. Harry Dreyer**  
Naha-, pöle- ja suguhaigused.  
**Viru 12.**  
W. sp. 10-1 ja 5-8.  
Tel. 465-24.

**Dr. S. Dreyer'i**  
Looma-ambulant's  
Aia tän. 5-b.  
tel. 446-86.  
Väljasõit igal ajal.

**Anna Amitan**  
Käsi- ja jalga-  
arst  
Käsi- ja jalga-  
arst  
Käsi- ja jalga-  
arst

**O Katz**  
Käsi- ja jalga-  
arst  
Käsi- ja jalga-  
arst  
Käsi- ja jalga-  
arst

**Era-hambaarst**  
ambulatorium  
Käsi- ja jalga-  
arst  
Käsi- ja jalga-  
arst

**Masseeriija**  
Emilie Leppik  
Käsi- ja jalga-  
arst  
Käsi- ja jalga-  
arst

**Palwekirjad**  
Tõlged, ärkirjad, paljundused  
forraifit ja omanasti.  
Berlii Egoel, Salala tän.  
39-5.

**Müüakse**  
Rehite wallas Värivamaal  
**talumüüa**  
Suurus 17,68 ha. Põhja-  
8 ha. heinamaa 5,68 ha.  
tardamaad ühes metsaga  
4 ha. Puhistatav rubla 71.  
Õhupuhust 1500 ft. Talu  
on fagitt foras. Rehite  
põhja 1,5 km. Müümisle  
põhjustel omaniku teavitati  
jels. Kirjad Eapa, Pikk 18.  
W. Jaurus.

**Müüa**  
vähetarvitatud kudumismasin  
(10 kl. 45 sm), tammepuust  
margune sööglaud, lihtsad  
toolid, laud, reformpöha  
woodid jne. Koplis Maleva  
tän. 8 (Kalevi pataloni juu-  
res).

**maja**  
müüa Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa Nõmmel Kivimäe j. 1  
min. tee ja bussipeat. 6 min.  
tee. Voolu 21.  
Müüa Nõmmel ühepe-  
tonna

**maja**  
Müüa Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa Nõmmel Kivimäe j. 1  
min. tee ja bussipeat. 6 min.  
tee. Voolu 21.  
Müüa Nõmmel ühepe-  
tonna

**maja**  
Müüa Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa Nõmmel Kivimäe j. 1  
min. tee ja bussipeat. 6 min.  
tee. Voolu 21.  
Müüa Nõmmel ühepe-  
tonna

**maja**  
Müüa Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa Nõmmel Kivimäe j. 1  
min. tee ja bussipeat. 6 min.  
tee. Voolu 21.  
Müüa Nõmmel ühepe-  
tonna

**maja**  
Müüa Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa Nõmmel Kivimäe j. 1  
min. tee ja bussipeat. 6 min.  
tee. Voolu 21.  
Müüa Nõmmel ühepe-  
tonna

**maja**  
Müüa Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa Nõmmel Kivimäe j. 1  
min. tee ja bussipeat. 6 min.  
tee. Voolu 21.  
Müüa Nõmmel ühepe-  
tonna

**maja**  
Müüa Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa Nõmmel Kivimäe j. 1  
min. tee ja bussipeat. 6 min.  
tee. Voolu 21.  
Müüa Nõmmel ühepe-  
tonna

**maja**  
Müüa Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Ehituskruunt**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**uus maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**uus maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**uus maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**uus maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**uus maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**uus maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**uus maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**uus maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**Maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**uus maja**  
müüa ilusa metsaga (1821  
m²) Nõmmel. Kuusisest-  
let 185 kr. väljamaa 22.000  
kr. Maja sisustus moodne.  
Agenti ei vaja. Kirjad st.  
„278207“.

**MAAIL**  
30. aprillil  
Alandatud  
maksususe  
mitte üle  
Kasutage  
ka oma s

**Rootsi-A**  
valge  
Väljasõidud  
„DR“  
„GR“  
Soodus ü  
Teateid an  
P. B  
Tallinn, C  
Eesti  
Tallinn, R  
A.-S. K  
Tallinnas,

Kesklinnas otsitaks  
**suurt**  
ä  
Soovitaja  
Teateid st. „18“

H. L  
5 km Tallinnast, P  
Müüa  
**vilja**  
õuna-, pirni-, plo  
puid ja -põõsai  
Küside kohapeal te

14. aprillil  
1/7781 3 1/7741  
1/8061 2 1/1141  
1/1101 1 1/7791  
1/7981 1 2/7742  
2/7622 5 2/7702  
2/8062 2 3/7622  
3/7823 2 3/7622  
3/7863 1 4/6704  
4/1104 3 4/7544  
4/7744 2 4/7904  
4/1224 3 4/7024  
5/7745 9 5/7585  
5/1225 2 5/7626  
5/7625 2 5/7626  
6/1226 1 6/7826  
7/7787 11 7/7027  
7/7667 1 7/7027  
7/7667 1 7/7027  
7/7667 1 7/7027  
8/7068 2 8/7868  
8/7768 2 8/7708  
8/8028 1 8/7828  
8/8988 1 8/1268  
9/7069 11 9/7709  
9/7029 7 9/7389  
9/7949 7 9/7869  
9/6869 1 10/7670  
10/7550 1 10/7750  
10/7070 3 10/7710  
10/7830 12 10/7790  
10/7870 2 10/6990  
10/7590 1 10/7030  
10/7790 1 10/7950  
11/7791 6 11/7031  
11/7590 1 11/7631  
11/7591 9 11/7751  
11/7951 2 11/1231  
12/7832 19 12/7792  
12/7032 2 12/7872  
12/1152 1 12/7642  
12/7592 1 12/8072  
12/8032 1 12/1272  
13/7073 8 13/7753  
13/7713 4 13/7833  
14/7633 2 14/7634  
14/1274 5 14/7874  
14/6794 1 14/6954  
14/7274 4 14/7974  
14/1254 1 14/1194  
14/7994 1 14/7794  
15/7795 7 15/6955  
15/6915 1 15/7095  
15/7715 3 15/7915  
15/1155 1 16/1115  
16/7636 3 16/7676  
16/6876 3 16/6996  
16/7836 1 17/7077  
17/7837 2 17/7637  
17/6997 1 17/1197  
18/7518 3 18/8918  
18/7718 8 18/7798  
18/6968 1 18/7678  
18/6818 1 18/6838  
18/1118 1 18/7598  
19/7039 12 19/7739  
19/7539 3 19/7559  
19/7079 2 19/7599  
19/7799 5 19/6999  
20/7000 4 20/7760  
20/7840 2 20/7860  
20/1160 1 20/7920  
20/6960 1 20/1240  
20/7080 1 21/7760  
21/7841 3 21/1241  
21/7961 5 21/1201  
22/7762 1 22/1212  
22/7042 3 22/7602  
22/7762 1 22/9222

Iga laps lo  
**„Last**

Unustamata armast

**Harald Nurk'a**

mälestavad tema esimesel surma-aastapäeval

abikaasa ja tütar.

Kustus su elu kord ilusal ajal,  
Kui olid algamas elurajal.  
Mälestus sinust ei kustuda taha,  
Jätteid meid, kallid, leinama maha.

Lugupeetud ühingu liiget

**härä Priidik Tikenberg'i**

mälestab

TALLINNA LIHAKAUPLEJATE ÜHING.

Unustamata armast meest ja kallist sugulast

**Jaan Michelson'i**

tema esimesel surma-aastapäeval

mälestavad leinas lesk ja omaksed

Lugupeetud ühingu liiget

lihunik-meister

**härä Priidik Tikenberg'i**

mälestab

TALLINNA LIHATÖÖSTUR-MEISTRITE ÜHING.

Armast sõpra

**Priidik Tikenberg'i**

mälestavad leinas

M. Bergmann ja lapsed

Varasel elukevadel lahkunud sõpra

**Johannes Teras't**

mälestavad kurbuses

V. LEITHAL perekonnaga  
E. KAASIK

KINNISVARAOMANIKKUDE ÜHISPANGA

Tallinnas

**korralisest  
peakoosolekust**laupäeval, 29. aprillil 1939. a., kell 6 õhtul panga  
ruumes, Harju 48,

palume Teid lahkesti osa võtta

Päevakorras on:

- 1) Koosoleku avamine ja rakendus.
- 2) 1938. a. aruande kinnitamine ja ülejäägi jaotamine.
- 3) 1939. a. eelarve kinnitamine.
- 4) Valimised põhikirja kohaselt.
- 5) Koosolekul algatatud küsimused.

Märkus: Koosolek on otsusevõimeline, kui koos on vähemalt 1/10 liikmeid, kui määratud kella ajaks ei ilmu koosolekule tarvilik arv liikmeid, siis peetakse poole tunni pärast sama päevakorraga uus koosolek, mis on otsusevõimeline, vaatamata kokkukutsumise liikmete arvule. (Põhikirja § 48. II lõige).

JUHATUS.

O.-Ü.

**Eesti Niidivabriku**

juhatus teatab, et osatühisuse

**korraline  
peakoosolek**peetakse 25. aprillil 1939. a. kell 11 osatühisuse  
ruumes, Tallinnas, Suur Karja 15.

Päevakord:

1. Koosoleku rakendus.
2. 1938. a. aruande ja bilansi läbivaatamine ja kinnitamine ja puhtakasu jaotamine.
3. 1939. a. tegevuskava ja eelarve kinnitamine.
4. Valimised põhikirja järgi.
5. Volituste andmine osavõtuks teiste ettevõtete peakoosolekutest.
6. Kinnis- ja vallasvara ostu ja müügi küsimus.
7. Jooksvad asjad.

Juhatus.

13. aprillil, s. a. manalasse varisenud  
endist juhatuses esimeest**Voldemar Maksim'it**

mälestab leinas

Eesti Käsitöölise Klubi.

Oemeest ja endist peremeest

**Priidik Tikenberg'i**

mälestavad

N. Kõlle abikaasaga

A/s. A. M. Lutheri kultuur-ühingu nätering

ins. C. Lutheri maja, Lõuna 17.

Pühapäeval, 16. aprillil,

Viimast korda! Üldhindega

**„Onupoeg Bataaviast“**

Ed. Künneke operett 3 vaat.

Algus kell 7 õhtul. Pääsmad 25 senti.

ESTONIA KONTSERTSAAL

Keskäädalal, 19. aprillil 1939.

Kuulsat tenori ja filminäitleja

**JOSEPH SCHMIDT'i**

AINUS KONSERT

Klaveril: Peeter Paul Lüdigi

Kavas: Mozarti, Tosti, Puccini, Scarlatti, Rossini,  
Meyerbeeri, Donizetti j. t. helitüü.Pääsmad kr. 5.— kuni 75 senti eelmüügil teatri  
kassas nr. 2. Kassad avatud: kella 12—4 p. l. ja  
õhtul kella 6-st peale.

„Estonia“ kontsertbüroo.

TALLINNA LINNA JA MAAKONNA

JUURVILJA KASVAT. ÜHINGU NAISRING

korraldab 17. ja 19. aprillil k. a.

**AIANDUSALALISED LOENGUD**Pelgulinna, Oskari 69, linna 17. algkooli ruumes,  
alljärgneva kava kohaselt, algusega igal kl. 18.  
17. apr. — „Kuidas korraldada oma keeduvilja-  
aia otstarbekalt“. 19. apr. — „Koduümbruse  
ja väikeaia korraldamine“. 20. apr. — „Tege-  
likke töid puuvilla- ja marjaaias“.Loengutele kõneleb E. Naisliidu Kodumajanduse  
Instituudi aianduse-õpetaja pr. H. Kivineeme  
(Kriegerberg). Loeng. osavõtt ühingu liikmetele  
tasuta. Osavõtmaks mitteliikmetel 25 s. õhtul.

Tallinna Ametiühisuste Tarvitajate-Ühisuse

**KORRALINE PEAKOOSOLEK**peetakse 23. aprillil s. a. kell 10 hommikul S.-A.  
Rahvamaja saalis Pärnu m. 41 (kino „Kungla“  
hoovis).Kui määratud ajaks nõutav arv liikmeid kokku  
ei tule, peetakse järgmine koosolek sama-  
des ruumides pool tundi hiljem, mis on otsuse-  
võimeline koosolek arvu vaatamata.

Päevakord:

1. Koosoleku rakendus.
2. Kodukordade kinnitamine:  
a) peakoosoleku kodukord;  
b) juhatuses kodukord.
3. Välisreviisijoni protokollide ettelugemine.
4. 1938. a. aruande ja puhaskasu jagamine.
5. 1939. a. eelarve ja tegevuskava.
6. Ühistevõtte arendamise toimkonna valimine.
7. Valimised põhikirja järgi.
8. Koosolekul algatatud küsimused.

Koosolekule pääsmiseks palutakse osamaksu  
kvitit kaasa võtta.**Pidud****ESTONIA  
TEATER**Laupäeval, 15. aprillil,  
kell 1/2 8 õhtul  
etteendusele**„Fra Diavolo“**D. F. C. Kuberi oper 3  
vaatust.

Etteenduse hinnad.

Pääsmad kr. 3.50 — 40 t.

Pühapäeval, 16. aprillil,  
kell 1/2 3 p. l.

28. forda

alandatud hindadega

**„Poola pulmad“**Jozeph Beer'i operett 3 waatust,  
eelmuusikaga. Pääsmad  
kr. 2 kuni 20 t.

Kell 1/2 8 õhtul

4 forda

harilikke hindadega

**„Niskamäe lei“**Jella Ruolijõe näidend  
Mistamäe näiste II osa  
3 vaatust (4 pildis). Pääsmad  
kr. 1.80 — 20 t.

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

**„Nimed marmortahvil“**Draama Albert Niiva ja  
manimellie romaani järgi  
3 vaatust (7 pildis). Dra-  
matiseerinud Albert Niiva  
ja H. Annit. Pääsmad kr.  
1.80 — 20 t.

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

Kell 1/2 8 õhtul

18. forda

harilikke hindadega

**Eesti Töölise Kindlustus-  
ühingu juhatus**palub ühingu liikmeid ilmuda reedel, 28. aprillil 1939. a.,  
kell 17 kaubandus-tööstuskoja saalis, Tallinnas. Pikk  
tän. 22, peetavale**korralisele  
peakoosolekule**

Päevakord:

1. Koosoleku rakendus.
2. 1938. a. aruande kinnitamine ja ülejäägi paigu-  
tamise otsustamine.
3. 1939. a. eelarve kinnitamine.
4. Kindlustusnõukogu liikmete valimine.
5. Valimised põhikirja järgi.
6. Koosolekul algatatud küsimused.

Ühingu liikmed, kel ei ole võimalik isiklikult pea-  
koosolekule ilmuda, võivad oma hääleõiguse teistele isi-  
kutele edasi volitada, kusjuures aga kellelgi ei või  
olla üle kahe volituse (põhikirja § 57).

Juhatus.

**Balti Puuvilla Ketramise ja  
Kudumise Vabriku Aktsiaseltsi**juhatus teatab aktsionäridele, et 19. mail kell 15 peetakse seltsi ruumi-  
des, Tallinnas, S. Karja tän. nr. 15, seltsi**korraline  
peakoosolek**

Päevakord:

1. Koosoleku rakendus.
2. 1938. a. aruande ja bilansi läbivaatamine ja kinnitamine.
3. Puhtakasu jaotamine.
4. 1939. a. tegevuskava ja eelarve kinnitamine.
5. Valimised põhikirja järgi.
6. Volituste andmine juhatusel põhikirja § 48-d ettenähtud  
toiminguteks.
7. Põhikirja muutmine.
8. Jooksvad asjad.

Peakoosolekust osavõtmiseks peavad nimetatud aktsiate omanikud äri-  
päeval kell 10—15 esildama juhatusel hiljemalt 7 päeva enne pea-  
koosoleku päeva s. o. 11. mail 1939. a. (VSK X koodi, l. 1. lisa § 2138,  
määrus l. p. 4) oma aktsiad või hoiustustused selle kohta, et nende  
aktsiad on antud hoiule või pandiks mõnesse kodumaa krediidiasutusse  
või järgmistesse välismaa krediidiasutustesse: Schweizerische Bankgesell-  
schaft, Zürich, Swiss Banking Corporation Ltd., London, Nordiska  
Föreningsbanken, Helsingi, Kansallis-Osake-Pankki, Helsingi, Eid-  
genössische Bank A/G., Bern.

Juhatus.

**Teadaanne.**Käesolevaga teen teatavaks, et mina enam firma  
Mertens juures ei tööta.  
Võtan jälle iseseisvalt tellimisi vastuMANTLITE, KOSTUUMIDE, KASUKATE JA  
KEEPIDE peale oma või daamide materjalist.

Ajutine aadress: LENNUKI 29-a.

K. Engelbrecht.

**Iga laps loeb „Laste Rõõmu“****Cand. rer. merc. Hans Margens**Raamatupidamise kursustele uute õpilaste vastu-  
võtt kl. 10—12 ja 5—7.**„Laste Rõõm“**

on laste maailm!

Laupäeval, 15. aprillil,  
kell 1/2 8 õhtul

27 forda

**„Kuuks majakord“**Johannes Beer'i näidend 3  
vaatust (9 pildis)

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Näitejuht — Geo Raimet

Русский театр

во вторник, 18 апреля

СЛЕПТАКЪ

К. АРЕНСКАГО

при участии

А. И. КРУГЛОВА

„Поташъ и

Перламутръ“

Комедия въ 3 д. переводъ

С. Федоровича (Сабурова)

Постановка

Льва Эберга

Зав. декор. частью —

Н. Звонков.

Начало ровно въ 7 1/2 ч. в

Бил. отъ Кр.

Surma läbi lahkunud meest ja sugulast

# Woldemar Maksim'

sünd. 26. XII 1871, surm. 13. IV 1939

Muldasängitamine 15. apr. kell 3 p.  
Kaarli kirikust Kaarli wanale kalmistule.

leinawad lesk ja perek. Ew

Endist nõukogu liiget

## Priidik Tikenberg'i

mälestab Kaarli koguduse nõukogu,  
juhatus ja õpetajad.

Lugupeetud ametivenda

## Priidik Tikenberg'i

mälestavad vennad Laks'id

Lugupeetud head peremeest

## Priidik Tikenberg'i

mälestab kurbuses teenijaskond.

Oma varatahtkunud juhatusliiget ja kaasvõitfejat

## Natalie Kasak'a

mälestab leinas

Konv!

Lugupeetud ärisõpra

## härri Priidik Tikenberg'i

mälestavad

JOH. EHRBERG  
LEONH. KIRNMANN  
LEOP. ZIPPIKOV  
MOSES ZIPPIKOV  
EDUARD TREIKELDER  
AUG. SEPIK

Lugupeetud ärisõpra — lihatööstur-meistrit

## härri Priidik Tikenberg'i

mälestavad meistrid:

KARL HEIMVELL  
MARTIN MARKSON  
ALEKSANDER VOLKE  
ARTH. TEICHMANN

Ootamata surma läbi lahkunud armast abikaasat ja sugulast

## Adolf Kiider'

sünd. 2. weebr. 1894. a., surm. 12. apr. 1939. a.

Mälestavad sügawas leinas  
abikaasa ja sugulased

Ärasaamine leinamajest. Tina tän.  
nr. 19-1 pühap. 16. apr. kell 16.  
Matmine Kaarli Rahumäe kalmistul  
kell 18.

Armast sõpra

## Jaan Michelso

tema esimesel surma-aastapäeva

mälestab Oskar Kilgas

## Priidik Tikenberg'i

mälestab sügawas kurbuses

Karl Kool abikaasaga.

## Hans Leinsaar

(end. Oll Reinson)

sünd. 20. mail 1884

surm. 13. apr. 1939

Kirstunane 18. apr. kell 6 õhtul Jaani kirikus.  
Matmine 19. apr. kell 5 õhtul seantsamast  
Kalamaja kalmistule.

Walusas leinas

abikaasa, poeg ja omaksed.

Head sõpra

## Priidik Tikenbe

mälestab perekond Ve

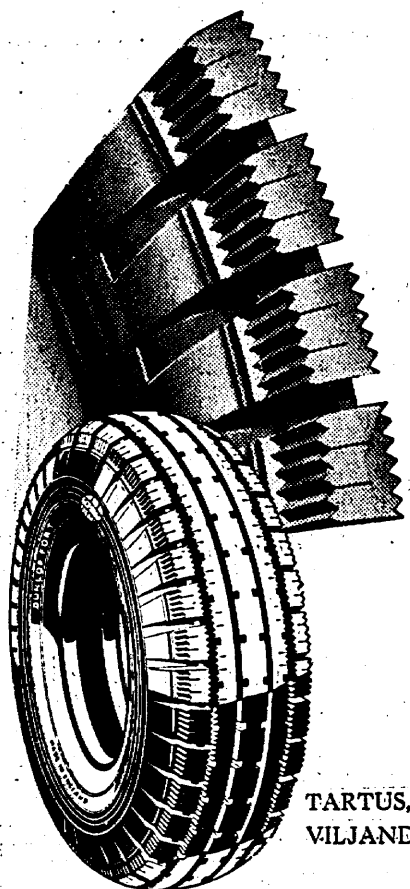
Oma unustamata õpilast

## Natalie Kasak'at

mälestab kurbuses

ARTUR LEMBA abikaasaga.

Hingepalve Kaasani kirikus 15. apr. kl. 5 ja matmine 16. apr. kl. 1.



## Hambad

mis asetsevad ümber kogu rehvi serva, tagavad parima teepüsivuse ja teevad täiesti võimatuks külglisemise

# DUNLOP

FORT  
AUTOREHVIDEL

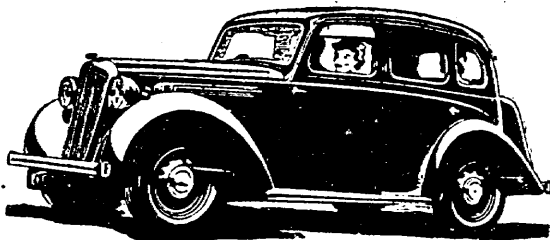
Ainuesindaja

## J. Puhk & Pojad

POHJA PST. 19, TALLINN. TEL. 416-40.

ESTONIA PST. 15, TALLINN. TEL. 427-55.

TARTUS, PÄRNUS, NARVAS, RAKVERES, VILJANDIS, VALGAS, PETSERIS, ABJAS, VOHMAS, PÖLTSAMAAL.



Müüa peaaegu uus omaniku  
**sõiduauto**

Morris, tüüp nr. 14, 5-istmeline. Pärnus, Jannseni tn. 40. Tel. 167.

## Tuhanded viljapuud,

marjapõõsad, vabamaa viinapuud, ilupuud ja põõsad, alatiseltkandjad maasikataimed, okaspuud, püsililled j. n. e.

**ootavad ostjaid**

Puukoolis KARL WILL Tartus  
Püestee 2.

## Juuksurid!

Päris uus elektrilokiaparaat „INDOLA“, millega tehtud ainult kümme pead 1/4 (üks neljandik) hinnaga müüa. Teatada slt. „28/1888“.

Tsingitud katuseplekki

## „BINGLEY“

**NAELU ja muld  
EHITUSTARBEID**

soovitat

algavaks hooajaks

AKTSIASELTS

Vennad **KIMBERG**

TALLINN, NUNNE 16.

Soovitatav ööta õruugitub

## suur rahakapp

Kirj. ltr. „4/1304“.

**Ovomaltine**  
teeb tugevaks.



## Ületamatu...

kereehituselt, mootorilt, jõuülekandelt, piduritelt, vedrutuselt, mugavuselt, ohutuselt ja kiiruselt on jällegi

## Chevrolet 1939

Kere täiendusena on eriti märkimisväärt avardatud väljavaade esolevale teele ja kõrvale, laiendatud tuulekaitseklasisa ja aknaruutudega. Kõikjal ohutu klaas.

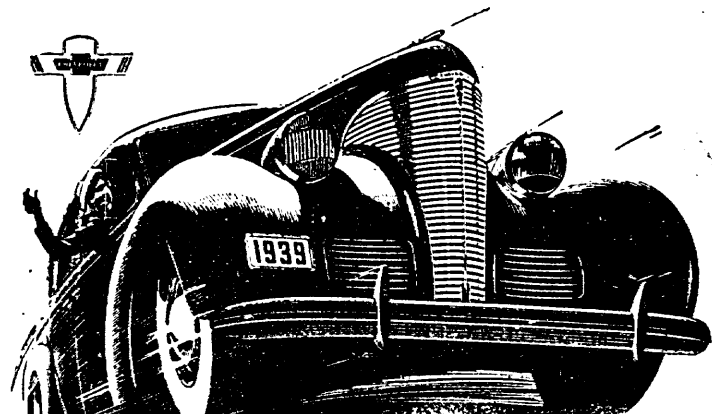
Chevrolet? kuulub 6-silindr., rippuvate ventiilidega, mootor pakub oma võimsusega, usaldatavusega ja ökonoomsusega parimat, mis üldse on võimalik saavutada.

Küllastage meie rikkalikku autodeladu ja veenduge tegelikult uue Chevrolet' täiuslikkuses.

AINUESINDAJA

**J. PUHK & POJAD**

POHJA PST. 19, TALLINN, TEL. 416-40.



## 3-aastane

## FLEXO-kellaklaaside

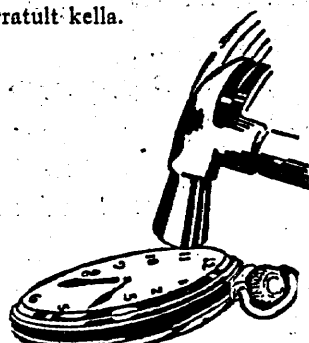
— levimine Eestis

tõendab, et see klaas on proovitud ja täiesti **purunematuks** osutunud.

Ta on valge ja kaitseb võrratult kella.

**FLEXO-klaasi** ei saa võrrelda teiste purunemata klaasidega või tselluloid-klaasiga.

Hoiduge järeleaimdustest! Pange tähele, et klaas oleks varustatud Flexo-templiga.



**FLEXO-klaasid** on saadaval järgmistes ärides:

Tallinnas:  
O.-B. J. Rubin — Viru t. 17  
Th. Grün & Ko — Harju t. 28  
Tartus:  
O. Kippasto — Võidu 26  
F. Leppik — Võidu 9

Pärnus:  
A. Sommer — Laidoneri 11  
Võrus:  
R. Veske — Jüri t. 16-a

Sobivaim mootorratas  
meie oludel —

## DKW

AUTO UNION



## Eesti A.-S. C. SIEGEL

Autoosakond

Tallinn, Uus-tän. 2, tel. 450-86 ja 479-35.



## NOKIA autokummid „Kelirengas“

kindlustavad Teile liikumise ka rängimal zavadisel teel „Kelirengas“ on uus Soome autokummi veo- autodele. Ta veab sõidukit läbi pehmest ja porisest maapinnast tänu eri autokummi protektorile. Pidurdus on täpne ja mõjukas, kurvid ja pöörangud õnnestuvad hästi kül- libisemiseta.

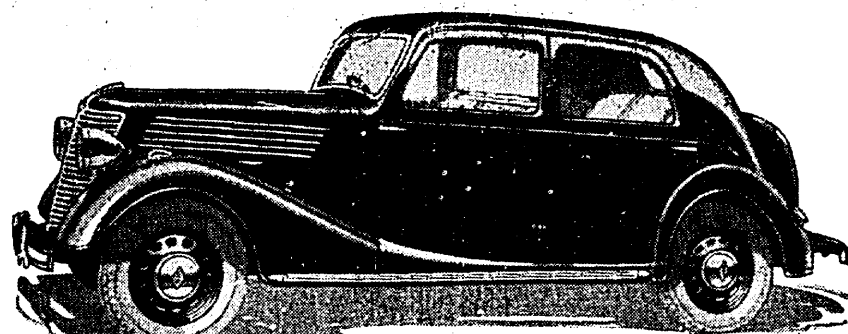
Sõiduautodele vastavat autokummi nimeta- vakse Nokia „Hakkapeliitta“.

S. K. T. A. S. Nokia's  
peaesindaja

## O. Lamberg

Tallinn, Lai tän. 5, telef. 437-35.

## RENAULT 1939



**Ökonoomne, vastupidav, odav!**

Juva<sup>4</sup> 4 H. P. 2 uksega, 4-istm. töld, hind Kr. 2850.-  
Nova<sup>4</sup> 9,1 H. P. 4 uksega, 5-istm. töld, hind Kr. 4150.-  
Prima<sup>4</sup> 9,1 H. P. 4 uksega, 5-istm. töld, hind Kr. 4250.-  
Viva<sup>4</sup> 9,1 H. P. 4 uksega, 6-istm. töld, hind Kr. 4850.-  
Viva<sup>4</sup> 9,1 H. P. 4 uksega, 8-istm. töld, hind Kr. 5100.-

**Veoa autod** kandejõuga **250 kg — 10 tonnini.**

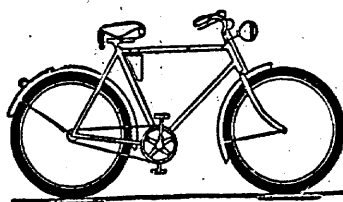
Kõik mudelid saadaval laost ja tellimise peale.



Esindus & ladu

## A. SELLING & KO

Vene tän. 11 Tel. 470-22



## Jalgrattad

NAUMANN  
NATIONAL  
MASORIA  
TERRNIER

MARS j. p. teisi

leiate suures ja parimas valikus, ning ostate soodsail tingimustel.

## Kr. Saar & Ko

Tallinn, Viru 3; Tartu, Raekoja 2.

Harku vallavalitsus müüb avalikul enampakku- misel Ranna koolimajas 22. apr. 1939. a. kl. 17.00 Rannamõisa suvituskohas oleva 0,26-ha suuruse

## hoonestatud maatüki

Enampakumisest osavõtjail tuleb maksa enne pakumise algust tagatistrahvi Kr. 100.—. Lähemaid andmeid saab Harku vallavalitsusest igal tööpäeval kl. 9—16.00 ja kohapeal Ranna kooli juhatajalt.

Harku vallavalitsus.

Paremas rajoonis müüa omanikult suurem vaba

## ehituskrunt

Kinnine ehitusviis. Võib ehitada 7000 m<sup>2</sup> nelja- kordse kivimaja. Linnavalitsusega ehitamiseks vahetorrad selgitatud. Projekt valmis. Ehitusega võib alustada kohe. Kirj. pal. slt. „32/1332“.

Südalinnas vanem sissetöötatud ja hästiminev  
**kauplus**

(koloniaal- ja delikat-) soodsail tingimustel müüa või rendile anda. Lähimüük aastas üle 40.000 kr. Soov. kirj. kuni 20. apr. slt. „18/8118“.

## UUDIS KÜPSIS

Ilmusid müügile meie uudistootena

maitavad küpsised

kolmes erisordis:

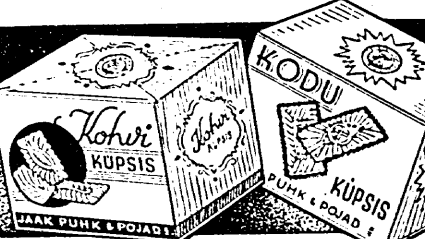
„Rohvi“ küpsis ja

„Rodu“ küpsis

1/4-kilolistes nägusates värvilistes pappkarpides.

I Cegu küpsised

lahtiselt — 5-kg. puukastides 3- ja 2-kg. lainepapist karpides.



**JAAC PUHK & POJAD A.S.**

## Ins. Mardi autokoo

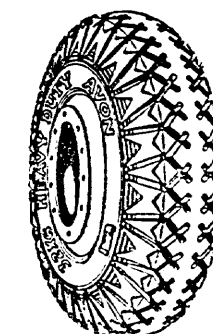
Tallinn,  
Sakala tän. 41  
(end. V. Pärnu mnt.)



Tel. 474-7

Uute õpilaste vastuvõtmine esmasp., 17. apr., kl. 5 p. l.

## AVON



## autokummi

tugev ehitus,  
suur vastupidavus  
soodsad hinnad!

Vabriku esindus ja ladu

Ins. J. TÄKS Tallinn Aia 5-



# Talundi pärijaks ainult lapsega isik

Tartus algas 13. õigusteadlaste päev. Referaadid pändusõigusest

Reedel algas Tartus 13. õigusteadlaste-päev, mis jatkuab ka tänas. Seekordne õigusteadlaste-päev toimus järele reas aastate tagant ja selle korraldajaks ja kokkuvõtjaks on Tartu õigusteadlaste Selts. Avakõnele oli ilmunud õigusteadlaste üle riigi kahjuks vähevõitu. Osavõtjate seas paistis silma tuntud õigusteadlasi Tartust ja Tallinnast. Päeva töös viiakse läbi Aia tänava ülikoolihoone suures kuuldesaalis.

Päev algas 12 paigu päeval. Avasõnad ütles Tartu õigusteadlaste Seltsi esimees adv. K. Grau tervitades päevale kogunenud õigusteadlaste peret ja märkides, et õigusteadlaste-päeva ülesandeks on aidata kaasa ehitada üles tugevat riigi- ja õigushoonet. Päeva juhatuse valiti riigikohtunik T. Grünthal, prof. A. Piip, kohtukoja tsiviilseaduskonna esimees H. Vahtramäe, vandeadv. K. Grau ja Tartu ringkonnakohtu esimees J. Sassa. Päeva üldsekretäriks valiti vandeadvokaat V. Raudmets. Tervitust ühtlasi ja päevale head kordaminekut soovisid riigivolikogu esimees prof. J. Uluots, kohtuministri ja kohtuministeeriumi nõunik J. Raid, riigikohtu T. Grünthal, Tartu ülikooli õigusteaduskonnalt prof. L. Leesment ja t. Kirjasteel oli tervitust saanud õiguskantsler A. Palvadra.

Pärast tervitust sai esimesena sõna referaadi ettekandmiseks prof. J. Uluots. Ta kõneles teemal: „Talundi pärimine“. Oma pikemas ettekandes prof. J. Uluots märkis, et talund on meil vanemaid majanduslikke kaitisi ning talund moodustab teatud põhivääruse rahva elus. Talund on tsiviilõiguse käibe objekt, millel on rahvamajanduslikult suur tähtsus. Kõneleja selgitas oma kõne sisemahutavas osas neid erinevaid vaate- ja lähtekohti, millega tuleb tegeleda talundi pärimise juures. Ta väitis talundi pärimise kohta ka välismaalt, vaadeldes kuidas on näites korraldatud talundite pärimine Prantsusmaal, Saksas, Nõukogude Venes jne., rõhutades, et meil on see küsimus tähtis nii tsiviilõiguskult kui ka sotsiaalselt.

Oma kõnes ta püstitas järgmised teesid: Talundite tsiviilõiguskult pärimise probleem on seoses talundite üleminekuga omandiõiguse alusele ning kohati ka nende arvulise kasvuga. Talundite tsiviilõiguse pärimise probleem lahendamise ei ole igal pool teostunud ühesuguselt, kuid märgata on tendentsi vastavate erinormide loomiseks. Erinormide õigustamise aluseks on talundite rahva- ja eramajanduslike erinevuste kui ka rahvalike (rahva juurkasvu) vajaduste tunnetamine.

Majanduslike erinevuste tõttu peaksid talund ja ta koosseisu osad pärimisel olema hinnatud mada-lamad müügihinnast ning vastavalt kuuluma käp-miselle sundosad, legaasid ja sihtmääratiseid, see-juures väljamaksimise seaduse-joul pikendatud.

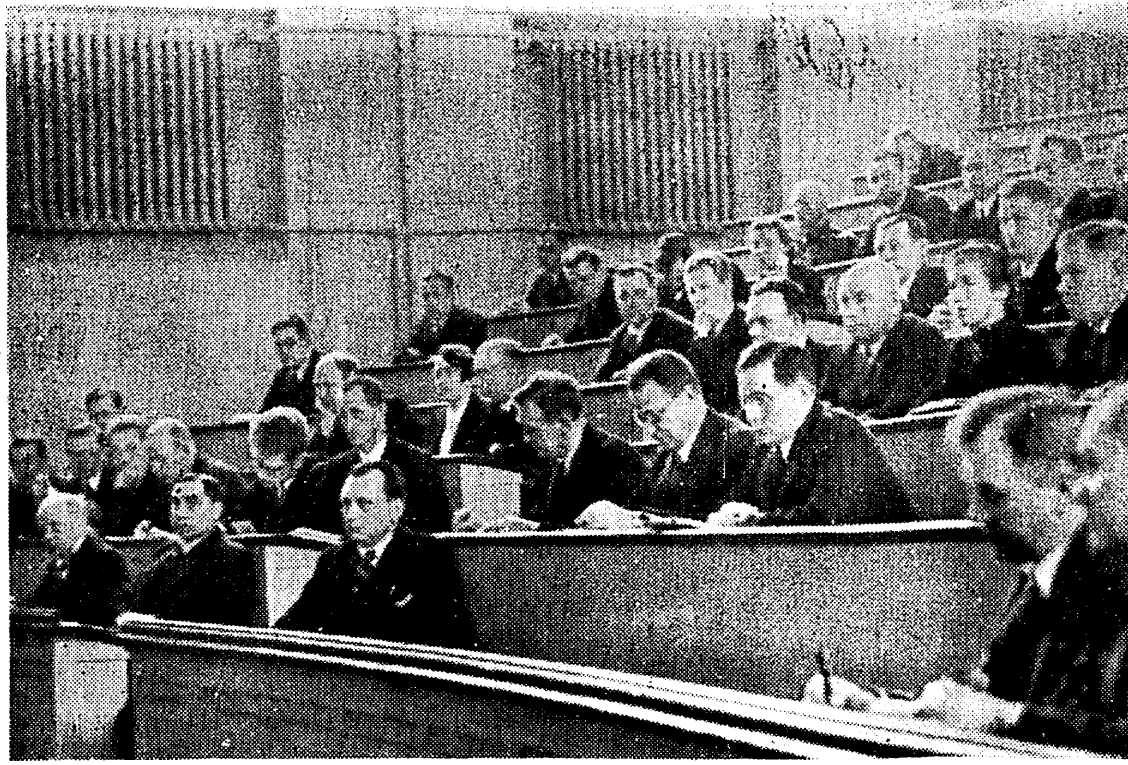
Rahvalike vajaduse kaalutlustel talundi kõvuli-seks pärijaks saaks olla ainult lapsega isik ning eesõigustatult see, kellel on roh-ke-m lapsi ja rohkem seost põlluma-jandusega. Lapsega isik saaks olla vaid tingi-muslikuks või tähtsajaliseks eelpärijaks. See kitsen-dus toob lähedale mõtte siduda pärandaja eluajal talundi võrandamist kõvulise pärija nõusolekuga.

Nii majanduslike kui ka rahvalike kaalutluste ulatuses tuleb normeeri talundi ülemist juba pärandaja elu ajal tulevasele pärijale, kuid mitte sedavõrd omandusse kui asjakohasesse kasutusval-dusse ning muu viisil asjaosaliste õiguste kindlus-tamisega. Lähtekohaks tuleb võtta vabatahtlik üle-anne ja erandina ainult täpselt tähendatud juhtu-del suunavilisele ülemine.

Erinormid peaksid õigustiku käibe huvides ku-jundama mitte iseseisvat normistiku, vaid erinor-me kehtivate materjal- ja formaalseaduste juure. Erinormide alluvad talundid peaksid õiguskorra kindluse huvides olema määratletud formaaltunnus-tega, seejuures seaduse alusel.

Teisena kõneles prof. E. Ein teemal: „Tsiviil-seadustiku eelneva pändusõiguse peajooned“.

Referent märkis, et eelnevas on pändusõigus-likud normid lahendatud täiesti rahuldavalt. Ise-loomustavateks joonteks eelnevas on seejuures, et tsiviilseadustiku sisaldav osa pändusõigusest on ühtlane üle kogu Eesti. Seega on seaduslikult kaotatud seni sel alal kehtinud parti-kularism. Teiseks eelnevas pändusõiguse aluseks on jäänud ruma õiguse kontseptsioon pändist ja subseptsioonist. Surma puhuks tehtavate korraldus-te režiimis on jäetud aluseks erapäraste autonoomia. Järgnevalt on uues tsiviilseadustikus leidnud rohkem kaitsmist valla-lapse õiguseid, kes võivad pärida ka oma isa vara, kui nad on tunnis-tatud vastavas korras pärandaja lapsiks. Abi-



13. õigusteadlaste päevast osavõtjaid. Ees näha paremalt vasakule: riigikohtunik T. Grünthal, prof. E. Ein, prof. A. Piip, Tartu ringkonnakohtu esimees J. Sassa, teises reas näha kohtuministeeriumi nõunikuid Raid ja V. Nõges.

kaasade pändusõiguse alal on tasandatud senised lahkuminekud normid ja põhimõtted. Päri-jateta vara puhul läheb vara riigile, kuna teised avalikud korporatsioonid on jäetud kõrvale. Põhjalik reform tahetakse läbi viia põlluma-jandusliku kinnisvara jagamisel.

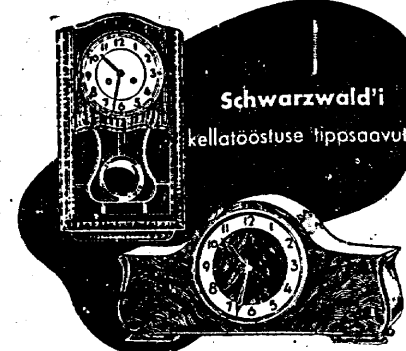
Ettekannele järgnesid elavad läbirääkimised. Pikemalt võitis sõna kohtuministeeriumi nõunik mag. V. Nõges, kes märkis, et talundite pärimise alal on tunnustatud reform vajalikeks. Vabariigi valitsuses on asutus seisukohale, et talundite pärimise osa asi tuleks lahendada eravõlde-liku, kuna tsiviilseadustiku eelnevas ei ole arvata-vasti võimalik enne 1932. aastat maksima panna. Seda reformi põhjustab eeskätt talunde võrdlemisi suur võlakoor. Meie talundite üldvõlakooru-mus, mis on 137 milj. kr., langeb pändusõiguse-ale 17,5 milj. kr., millest on 7 milj. kr. lahtist võlga ja 7½ milj. kr. kaetud pangakrediidiga. Pändusõiguse tuleb aastas juure 0,9—1 milj. kr.

Edasi kõneleja tutvustas koostööd talundite pärimise seaduse eelnõuga, mis on väljatöötatud kohtuministeeriumis. Eelnõu järele tahetakse, et talundid läheksid nende kätte, kes oleksid suuteli-seid neid pidama ja et nende pidajad ühtlasi moodustaksid meie rahva juurekasvu. Ka tutvustas kõneleja koostööd eelnõus läbi viidud põhimõttega pikemalt, märkides, et eelnõus on ette nähtud ka-sutusvaldus, mille järele võidakse talusid tulevastele pärijatele anda kasutada juba päran-daja elu ajal.

Prof. A. Piip oli täiesti selles vastu, et talun-dite pärimine tahetakse läbi viia eravõlde-liku ja sellega luua meil jälle talurahva seadus. Tema arvates võidakse uus tsiviilseadus riigikogus vastu võtta juba sügisel.

Siis oli sõna adv. Lepsil, kes avaldas arva-mist, et kui talude pärimist tahetakse hakata läbi viima prof. J. Uluotsa poolt seadud põhimõtte jä-rele, siis see võib mõjuda meie põllumajandusele halvavalt. Sest kui ühele pärijale pärandatakse terve talu, siis peavad teised pärijad siirduma lin-na, mis põhjustaks linnastumist. Ka pooldas ta talundite pärimise individuaalset põhimõtet, mis meil seni on kehtinud eravõlde-liku talundite päri-mise seadustikus. Vastu rääkis sellele adv. J. Ramm, samuti adv. H. Sumberg, kes ühtlasi näitas, et praegune olukord ei põhjusta mingisugust uute põhimõtte kehtimise panemist talundite päri-mise suhtes. Edasi võitsid veel sõna mag. P. Vi-halemm ja notar H. Vihailemm j. t.

Esimene tööpäev lõppes kella 12 paigu õhtul. Päev jatkuab tänas, kusjuures tänas tulevad arutusele küsimused, mis on seoses uue pändusõiguse-ga. Esimesel päeval olid arutusel ainult puht pändusõiguslikud küsimused.



MAUTHE

oigu igas perekonnas

## Riigikaitse maksuseadus riigivolikogus

Linnavolikogude valimisseadus tuleb arutusele

Riigivolikogu koosolek peetakse teisipäeval, 18. aprillil, kell 5 p. l.

Päevakorras on: 1) Riigikaitse maksu-seadus I lugemisel; 2) riigivolikogu pändusõiguse riigivolikogu poolt vastu võetud põllutööliste seaduseelnõus; 3) tulekikude valmistamise ja müü-mise seaduse täiendamise seadus I lug. ja 4) linnavoli-kogude valimisseadus I lugemisel.

## Riigikogu kodukord valmis

Riigikogu üldjuhatus on lõpetanud riigikogu üld-koosoleku kodukorra läbivaatamise ja esitanud selle kodukorra komisjonile, kes astub kodukorra aru-miseks kokku teisipäeval, 18. aprillil, kell 12 päe-val.

Komisjoni esimeheks on riigivolikogu esimees porf. J. Uluots ja abiesimeheks P. Puusepp, riigi-nõukogust.

## Õpperaamatute komitee

Peaminister võitis eile vastu õpperaamatute ko-mitee, mispuhul vahetati mõlede õpperaamatutega seoses olevate küsimuste kohta. Pärast toimus ha-ridusministeeriumis sama komitee koosolek. Õppe-raamatute komitee esimeheks on dir. V. Altkoa.

## Sangaste raudteejaam muude-takse Tõllisteks

Muudatusi ka Valgamaa postivõrgus

Valga, 14. 4. Teedeminister teatas Valga maa-valitsusele, et selle ettepanekul nimetatakse Sangaste raudteejaam Tõllisteks. Ametlikult teosta-takse muudatus uue sõiduplaani kehtimahakkamisega. Senine Tõlliste peatuskoht saab uue nime, kas Luhamäe või Tirba, missuguseid nimesid soovitas maavalitsus.

Sangaste postiautentuur nimetatakse Tõlliste autentiuriks, kuna senine Lauküla autentiur saab Sangaste autentiuri nime. Need muudatused hakka-vad kehtima ühes uue telefoniarvatu ilmunisega. Senine Tõlliste autentiur likvideeritakse, kuna ta asetseb liig lähedal postkontorile. Uus autentiur avatakse Ünikülla.

## Adj. prof. A. Linholm välismaile

Tutvub määsajanduse viimase aja arenguga.

Tallinna tehnikülikooli mäesakonna adj. prof. ins. A. Linholm sõidab tänas p. l. „Ariad-nega“ Setini, kust reis autol läheb läbi Saksamaa Pariisi, kus ta tutvub mäelülikooliga. Pariisist siir-dub prof. A. Linholm Londoni, kus ta tutvub seal-se kuningliku mäekadeemiaga ning sõidab edasi Soti-maale. Teel sinna ja tagasi tutvub prof. A. Linholm määsajanduse viimaseaegse arenguga nii prakti-kselt kui teoreetiliselt. Reis kestab umbes kaks kuud. Eeloleval sügisel alustab prof. A. Linholm loengutega Tallinna tehnikülikooli mäesakonnas.

## Rahvusvaheline anatoomide kongress pidamisele Eestis?

Välismaalt jõudis neil päevil tagasi Tartu üli-kooli professor dr. Elmar Vau. Ta võitis osa Budapestis 2.—7. aprillil toimuvast 47. rahvus-vaheleisest anatoomide kongressist ja esines seal ettekandega oma uurimustest koduloomade osteo-loogiliste (luuliste) tootumuste üle, seoses välise luulise kuulmekäigu suunaga.

Käesoleva anatoomide kongressi ajal toimumu-selt juhatus koosolekul pöördus juhatus sek-retaär prof. H. von Eggeling minn poole küsimu-sega, kas oleks edaspidi väljavaatada anatoomide kongressi pidamiseks Tartus kui vanas ülikooli-linnas. Kuigi ma seda ettepanekut soojalt tervit-sin, ei võinud ma siiski lõplikku vastust anda, arvestades sellekohaseid laulatustsükke eeltood. Praegust järjekorda silmas pidades, võiks anatoomide kongress Tartus toimuda 4—5 aasta pärast. Varem seesugust kongressi pole Tartus peetud, ol-gugi et mõned Tartu ülikooli õppejõud on anatoomide seltsi liikmed.

Möödunud kongress Budapestis oli väga ees-kujulikult korraldatud ja jättis osavõtjatele hea mulje.

ILMUS

B. Limanovski

## MÄLESTUSE

Eessõna: dr. J. Kaplinski

303 lk. 4 kriitahvlit. Hind Kr. 3.80, kal.-k. Kr. 4.80

Limanovski harukordselt pikk eluiga — 100 aastat — oli katkestamatu vabaduse ja ülestisunni tähtselt. Mis ta memuaarid eesti lugejale la-huvitavaks teeb, on asjaolu, et Limanovski õppis Tartu ülikoolis ja et ta kujundas oma maailmavaate elementide. Limanovski teos annab väärt-Tartu kui kultuurse keskuse ajalool.

## Teos kuulub memuaarseer Marseljeesist Internatsionaal

10 köidet

II sarja.

Varemni ilmunud:

A. MUNTHE: San Michele raamat. Kr. 3.90.  
W. SIEMENS: Minu elu mälestused. Kr. 2.90.  
R. H. B. LOCKHART: Sõja- ja revolutsiooni aegsel Venemaal. Kr. 4.80.

Ilumisel:

GANDHI: Minu elu. MARIA, Rumeenia kuninganna: Ühe kuninga MUSSOLINI: Minu elulugu. ROCHEFORT: Minu elu seiklusi, GUMMERUS: Järgid ja aktivistid.

## Soodustatud eeltellimish

kohemaksetavas rahas Kr. 27.—, järelmaksuga — Kr. 4.— andmisel ja iga köite kättesaamisel Kr. 2.50.

Kalngurkõites on sari Kr. 8.— ja raamatukogukõites Kr. 4.50 kallim.

## K.-Ü. „LOODUS“

TARTU, Ülikooli 18, tel. 4-35.

TALLINN, Kinga 6, tel. 411-92.

Posti jooksev arve nr. 2055.

## Hollandi saadik esitas vo

Eesti ja Hollandi analoogilised välispoliitilised



Ulesvõtte volituste esitamiselt. Keskel president K. Päts, vasakul saadik L. P. J. de Decker, minister K. Selter.

Eile päeval kell 12 esitas Kadrioru los-sis vabariigi presidendile K. Pätsile oma volitused Hollandi uus saadik L. P. J. de Decker. Volituste esitamine sündis tavalise tseremooniaga: saadik saabus autos ratsaekordi saatel Kadrioru, kus oli rivistatud aukompanii. Volituste esitamise juures viibis välisminister K. Selter.

Volitusi esitas saadik L. P. J. de Decker pöördus presidendi poole kõnega, milles ütles muuseas:

— Mul on au ja heameel üle anda teie ekstel-lentsile kirjad, millega tema majesteed kuninganna, minu kõrge suverään, on heaks arva-nud mind akrediteerida oma erakorralise saadikuna ja täisvõimse ministrina teie juure. Samal ajal on mul au esitada kuninglikud kirjad Kopenhaage-nis asuva kuningliku ministri hr. Huyssens de Kattendijke ärakutsumise kohta. Minu nime-tamisega on tema majesteed kuninganna tahtnud ära märkida tähtsust, mida tema valitsus annab hea-dele suhetele Eesti ja Hollandi vahel. Majanduse ja kultuuri alal on need suhted väga elavad. Ka poliitilised seiskohast on Eestil ja Hollandil analoogilised püüded: hoiduda eemale kon-fliktideid kolmandate riikide vahel selgejoone-lise erapooltuse säilitamisega. — Saadik lõpetas oma kõne soovidega Eesti õnneks ja hüvanguks.

Vabariigi president K. Päts

oma vastukõnes avaldas kõigepealt headmeelt, et tema majesteed Hollandi kuninganna oma saat-konna läheletoomisega Eestile on väljendanud poolehoidu Eesti-Hollandi sõbralike suhete arenda-misele. Ühtlasi väljendas president headmeelt, et kuninganna valik on langenud just hr. L. P. J. de Deckerile, kes oli Hollandi esindajaks senigi ja kellega Eesti valitsus on juba tulemusrikkalt koos töötanud. Ka president rõhutas Hollandi-Eesti ala-vaid majanduslike ning kultuurilisi suhteid, mida kumki maa soovib veelgi arendada. Samuti ühen-davad mõlemat riiki ühised täieliku erapooltuse püüded. President avaldas lootust, et Eesti-Hollandi vastastikune, ühestki konfliktist tume-s-tamata arusaamine püsib kindlana ja voi-maldab majanduslike ja kultuuriliste varade kasva-

Saadik L. P. J. de Decker loosi ees vastu aukompanii tul — Tallinna linna komandant K. Selter, välism. protokolli.

vat vahetamist. Lõppeks kaudu oma parimad soovid kuningannale ja Hollandi tal-rahvale, kelle vastu Eesti riidamist.

Pärast volikirjade presidendile Kadrioru L. P. J. de Decker saadik, kes ta asetast tuge pärja Eesti Val-mausoleumile. Kohal-

## „Tšeljuskinetsi“ misel 3 Ve

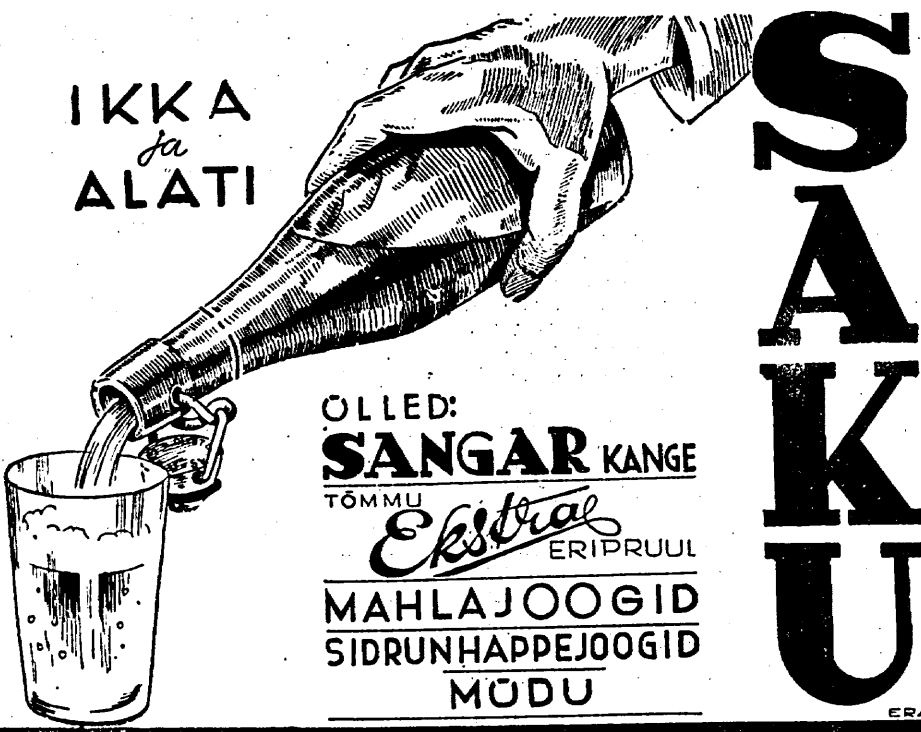
Eile saabusid „Tšeljuskinetsi“ misel 3 Ve. Eile teatavasti istub kiini-avikud „Pinega“ ja „Resn-võrdlemisi tugev, siis järe-algu avaristi lähedusse „Tšeljuskinetsi“ juures ju-mis samuti oli sunnitud p-

## 52 sõudepaati

Kuressaare, 14. 4. Kuressaare Ruhno pur-jallidelt oli laadungiks 52 sõudepaati.

## Teine kaklus

Kiviõli, 14. 4. Na-Maidla parvetajate kaklus-gastada saanud ohvrite tui-iskaja A. Kapp, kellel raske peapõrutus ja sisen-



## Valgete toonekurgede loendus

Loodushoiu- ja turismi-instituudi üleskutse kõikidele loodus-sõpradele

1939. a. kevade ja suve vältel kavatses loodus-hoiu- ja turismi-instituut Eestis korraldada valge-te toonekurgede (Ciconia ciconia) üleriigilise loenduse ja palub käesolevaga selleks kõikide looduseadlaste, metsateadlaste, põllumeeste, koollõpe-tajate, noorsoo-organisatsioonide liikmete ja teiste loodussõprade ning asjahuviliste kaasabi.

Tähtis on kindlaks teha 1939. aastal Eestis pe-sitsevate valgete toonekurgede paaride üldarv ja talleks sel aastal üleskasvatatud noorte üldarv. Sel otstarbel palutakse kõiki, kellel on teada mõni valge toonekure pesapaik, teatada igaljuhul kohta eraldi järgmiselt:

1. Pesupaiga täpne asukoht: veld, küla (asun-dus), talu jne.; metsapeaspaikade puhul (mille ole-musolust Eestis pole praegu küll kindlaid andmeid): metsakond, valdkond ja kvartaal nr. (mitte segada musta toonekure pesapaikadega).

2. Andmeid pesa asupaigast: puu otsas (milline liik?), kõval katusel (kivi, plekk, laud, pilbas?), pehmel katusel (õlg, roog?) või teistel kohtadel korstna otsas, postidel?). Ühtlasi teha kindlaks, kas on tegemist loodusliku (linnu ehitatud) pesaga või on inimene selle juures kaasa aidanud vastava pesa-aluse (raita) panemisega.

3. Andmeid pesa asustusest: mitu aastat (täp-selt või umbes) pesitsevad selles toonekured? Kas 1939. aastal pesas oli poegi, või on pesaga seotud paar lastetu? Kas on teada selle kindlad või arvatavad põhjused? — NBI Tühjalt seivavad pesad või pesaolusid ei kuulu arvestamisest. Sellepärast kindlasti selgitada, kas pesal leidub omanikke.

4. Andmeid poegade kohta: poegade arv. Mitu neist said lenuvõime-liksteks? Kui poegade algarvu mõnel põhjusel pole võimalik kindlaks teha, võib leppida ka suureks kasvatatud poegade arvuga.

5. Andmeid mittepesitsevate toonekurgede kohta: kas on piirkonnas näha ka „poissmeeli“ — mitte-pesitsevate isendite ümberhulkauid salku ja kui sageli? Kas on teada nende segamisest kohalike haidelindude pesitsustoiuimngusse ja selle häiri-mist?

Loendusks kõlvuline aeg ulatub keskmiselt 1. maist kuni 1. sept., mille vältel valged toonekured viibivad pesapaikadel. Töö hõlbustamiseks ja lä-hema informatsiooni saamiseks võivad asjahuvilised pöörduda kohalike looduskaitse üsaldustegelaste poole. Andmeid palutakse saata hiljemalt 1. det. 1939 loodushoiu- ja turismi-instituudile aadressil: Tal-linn, Weizenbergi 22.



# Enesekriitikat ajaloolaste kongressil

Armas Juup!

Viimastel päevadel on minu hing saanud päris ootamatult suurte läbielamuste tallimaaks. Paiguti on see olnud kindlasti vist koguni tunduvalt kangem kui näiteks teatritükkide arvustajail esietenduste puhul. Ja miks ka mitte, sest tunnustatud kriitik käib näitemänge kaemas ju kutse sunnil ning neist kirjutamise pärast õpetuse jagamise otstarbel. Seepärast ei saagi nad tunda päris õiget ja uljameelset läbielamust kunagi. Mina soovistu sain oma elamuse kuni üdikontideni vaid targemaks tahtmise saamise janust puhteaduse nimel, mis tähendab niisama palju kui vabatahtlikult.

Et elu on lühike, kuid töö ulatub kaugetele ja elab kaua, siis mu hing otseselt karjus kärsitusest ajaloolaste kongressi ootusele. Sest kui vanemate patud nüheldakse laste kätte, siis ajaloolaste eksimusedki võivad meid taas valusasti piitsutada. Ja et sellel kongressil kõnelesid üksnes õpetatud mehed ning teised kuulasid pealt, siis mulle kui majaomanikule sai paugupealt selgeks, et ainult see, kellel on vaimu, peaks omama varandust.

Mulle meeldis väga, kui seal üteldi, et vaimuajal ei saa juhtida ainult ettekirjutustega ja oleks paha, kui see nii oleks. Ja isiklikult olen päri arvamistega, et tolle 700-aastase orjapölv nutilaulu võiksime oma ajaloo koondada. Sest kui on üldine revisjon, siis olgu see ka põhjalik. Kuid samal ajal teeksin täienduseks omapoolse ettepaneku, et ka niisuguste rahvalaule padade kultiveerimine tuleks jätta, milles leelotatakse orjusest ja mis tulevad meele pastlakultuuri.

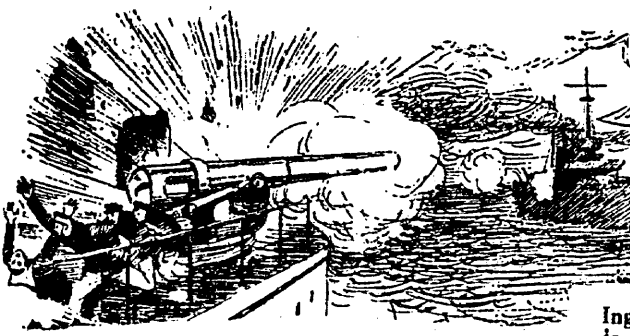
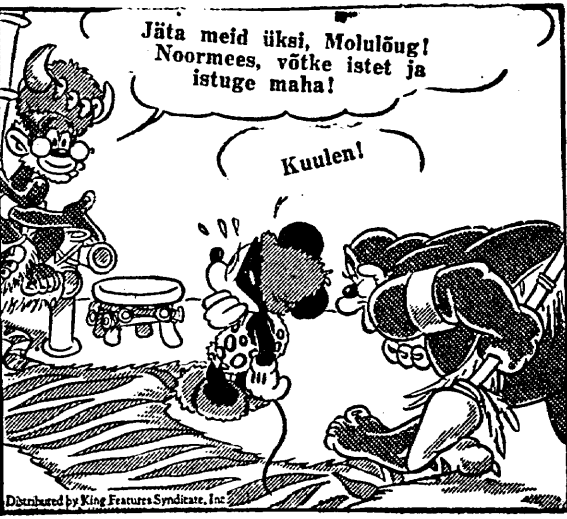
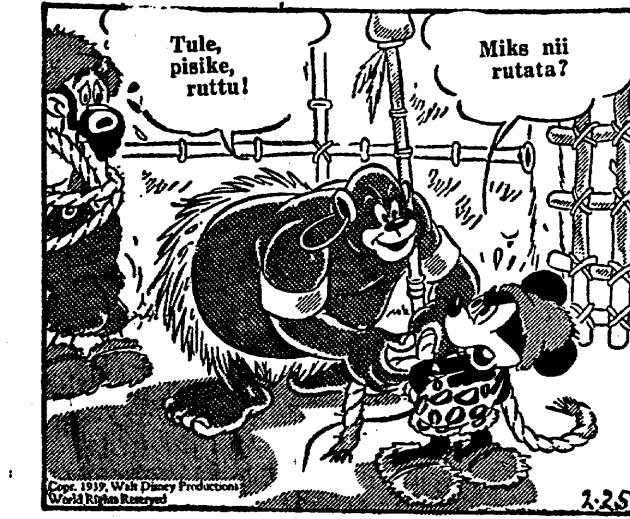
Muidugi tuleks ka prantsuse revolutsiooni ajastu käsitamist kärpida. Sest tööle au andes peame õiglasemele tunnistama, et tollest revolutsioonist sai oma alguse nina luge misema, mida lühendatult on hakatud kutsuma demokratismiks. Kui see prantsuse revolutsioonist hoovanud vaim ühes kristliku õpetusega kuulutab, et „suurim teie seast olgu teie sulane“, siis on see ju igasuguse poliitilise tarkuse ja terve mõistuse pea-peale-pöörmine.

Ja härra Nietzschegi on kirjutanud, et karta ei tule juhte, vaid neid alamal, põhjas asujaid, kes mõtlevad, et revolutsiooni teel nad võivad pääseda allumusest, mis on nende mõelduse ja loiduse loomulik tagajärg. Ning sotsialismi pole midagi muud kui kadedus; „nemad tahavad midagi, mida omake meie“. Seepärast olgu kõigis asjus selge vahe ja ajalugu õpetagu meile seda, mida meie oma aristokraatsuses ei soovi teada nüüd ega edaspidi.

Kes aga suurendab teadmisi, see suurendab ka oma muret. Ja enamik meie kannatustest koosnebki tagasivaatamistest või jälle etteaimamistest.

Ja tööpoolest läks mu meel tol kongressil taas kurvaks, kui ma kuulsin, et meie ajaloo õpetus ühes õpperaamatutega on olnud kogu aeg vildakal teel. Kaksikümend aastat on meile sisendatud ajaloo väärtõlgendusi! Eks ole see tööpoolest liig. Kui ma hooliga olen lugenud ajalooramatuid ja Eesti ajaloo enesekarastamiseks ammutanud uut optimismi ka orjaajast, siis töotab see kõik nüüd osutada tühjaks tööks ühes vaimu närimisega. Minu optimismi seintesse ajaloo autoritette on lõõnud koha-tavalit kõikumise ja pean oma sisemise tasakaalu säilitamiseks võtma tööks ühe mõtetega ütluse, kes lausus, et optimism on üksnes inimeste häda kibe pilge. Ja et olla õnnelik, oldagu rumal nagu noorus.

Sellest Sulle kirjutades peaks selguma, et niisugused asjad tekitavad tugevaid elamuusi. Sest kujuta ette: pikki aastaid oled olnud arvamisel, et oled õigel teel ja aja-



Sissejuhatuseks

Tänavu 5. veebruaril möödus 35 aastat Vene-Jaapani sõja, rahvusuu „Jaapani sõja“, algusest, mis oli eelmänguks esimesele Vene revolutsioonile, to suure liiasaamise Vene keiserriigile, õnestades selle alused, kaotades Venemaa rahvaste usu hiigeli võimutippu. Seetõttu omakorda sai võimalikuks teinigi Vene revolutsioon, mis tõi kaasa tsari võimu kokkuvaremise, riigi lagunemise ja lõpuks võimaldas ka Eesti iseseisvuse.

Vene-Jaapani sõda tegelikult algas 1904. aastal (vana kalendri järel 23. jaan.) a. 1904. Jaapani sõjategevustiku, imna sõja-kuulutusest rünnakuks Port Arthur'i sõjasadama reidil ankrus seisvale Vene sõjalaevastikule.

Maarjapäev, tsari ema nimepäevana, oli teatavasti Vene keiserriigis suureks pidupäevaks. Kuigi pinevus Jaapaniga „Jal“ kontsessioonide ja mõnede muude tülküsimuste pärast oli tõusnud juba ülima kraadini ja sõja puhkemist oodati mõnede kaenemate peade poolt tund-tunnilt, ei lasknud Vene sõjalaevastiku juhtkond endalt võtta löbu pühitseda maarjapäeva suure pidustuse ja prassiingutega, nii et sõjalaevadel viibisid ainult vahilohtviserid ja alamväelased. Ka polnud võetud tarvitusele mingisuguseid ettevaatusabinõusid minirünnakute vastu. Isegi valvelaevu polnud väljas... Ainult et madrusid lee omal algatusel seadsid valve suurükkide juure ja õnnelikult juhuse tõttu, et mõned sõjalaevad õhtu eel olid vahetanud kohti, lõpuks ka Jaapanlaste eneste vilumatus tõttu jäi tulemata Vene Väike ookeani eskadri tüüline häving. Aga kaotused olid raskest niigi. paanika oli tekitatud.

Kõigist neist sündmustest kõneleb algav lugemiseeria. Neist ja enne neid veel sellest, kuidas Vene sõjalaevastiku chitajaks olid tegelikud riigivargad, kuidas Venemaal oli rohkem admiralit kui luhiub sind elutargalt. Akki aga avastatakse sulle enesekriitikaga, et see pole siiski nõnda. Ja hing sai täis ka ajakirjanduse ning riigikogu peale, kes sääras-tele asjadele pole õndsallike optimiste varemalt ette valmistanud.

Seepärast olengi nüüd tulnud veendumusele: kuna elu ja teadus, kunst ja kirjan- duse, poliitika ja majandus ning kõiksugu muud asjad maailmas on tänapäeval väga keerukad, siis ainult vaba ning monopoliseerimata mõttevahetuse varal suudetaks rajada eksimuste ja eelarvamuste keskel teed totaalsele üldvaatele, mida oleme harjunud nimetama tööks.

Viha ja sõdagi tulenevad suurel määral kinnismõtteist, kuna mõlemis- ja sõnava- badus puhastava tuulena läbivad kõikjal. Selles teadmises võtame siis ka teata- vaks, et meil on edaspidigi sõnaõigus kriiti- kaks vaimuvalduste suhtes. Tee sellele on avatud enesekriitikaga.

Tervitades edaspidiseni Sinu Friedrich Soomuste.

# „Võtke istet ja istuge maha!“

## Port Arthur Paneme

Vene-Jaapani sõja algamisluu Nõukogude Vene kirjaniku S. Kuperi romaani „Maarjapäev“ järele

Inglismaal, Saksamaal ja Prantsusmaal kokku — ja siiski tuli eskadrijuhtide kohale inimesi mää- rata loositõmbamise teel, kuna iga kandidaat pun- nis vastu... Siis veel sellest, kuidas geniaalne mere- mees, „Jermaki“ kaudu kõigi jäälohkute isa, admiral Makarov, kõikjal tõrjuti kõrvale vaid see- pärast, et ta oli lihtsa poosmani poeg, kuna mor- ganaatiline tsaripoeg kindral-admiral Aleksejev tsari asevalitsejana Kaug-Idas kasutas oma hiigel- volitust vaid isiklikuks äriajamiseks ega omanud vähimatki ettekujutust sellest, mida sõja puhkemis- el ette võtta. Siis sellest, kuidas Jaapanlastel olid talpikud salakuulajad isegi kõige kõrgematel kohtadel seisvate inimeste perekondades. Lõpuks veel sellestki, kuidas tsar Nikolai 2. ise nagu kaotas pea kõige selle värgi juures ja lüüdas end võimu vaid mõne pisikeste, ometi saatuliku Jonni- misega.

Algav lugemiseeria „Port Arthur“ on koostatud Nõukogude Vene kirjaniku S. Kuperi romaani „Maarjapäev“ („Den Mari“) 1. osa järele. mis ilmus Leningradis möödunud aasta lõpul. Ei saa ütelda, et romaan mitmes kohas ja väljenduses poleks teatava tendentsiga. Ka on temase romaani kuu andmiseks põimitud rida isikuid, kellel pole õieti sündmustikuga tegemist rohkem kui et anda nõutava „sotsiaalse tellimuse“ mõõdu välja. Kohati on romaan ka venitatud ega pakus seeria- tena ilmutades huvi lugejale. Seepärast siis on tul- nudki meil teda lühendada.

Tegevuspaikadeks on: Port Arthur, Peterburg, Vladivostok, Nagasaki, isegi Pariis, Peamielt mul- dugi Port Arthur ise.

Port Arthur'i kaitsete hulgas, samuti hukunud laevastikud oli palju ka eestlasi, makstes seda su oma eluga. Port Arthur'i ja Vene sõjalaevastiku hukumist mäletavad ja elavad kaasa kaasaegsetena ka kõik vanema põlve inimesed, kes veel viibivad meil hulgas. Ja nooremad on neist traagilisest sündmusest kuulnud vanemate suust ning luge- nud siit-sealt ise. Loodame seepärast, et meie al- gav lugemiseeria leiab lugejate silmis armu samal määral kui Novikov-Priboi romaani järele toodud lood Tausimast mõni aasta tagasi.

### Kaks inseneri Peterburis

Jan Kazimirovitš Niesvižski oli Pe- terburis „Tritoni“ mehaanikatehase peains- neriks. Tegelikult polnud ta küll mingi te- hasejuhataja juba oma iseloomult mitte. Juhuslikult oli ta sinna sattunudki: riiklike meretehaste ülema kindral-major Korssako- vi soovitusel, kes teda oli kohanud kuskil välismaal ja hakanud tundma huvi noore inseneri-leitjaga vastu. „Tritoni“ ja „Mors- koi“ (riikl. meretehased) asetsesid kõrvuti Neeva ääres, esimene oli aktsiaseltsi oman- dus, teine riiklik. Mõlemad ehitasid Vene tsari sõjalaevastikule, ja ühesuguselt hä- vasti. Ning kui vahest mereminiisteeriumil või admiraliteedil kakkes kannatus „Mors- koi“, „meistritööde“ suhtes ning oma telli- misi andis ka mujale, siis oli see lõõgiks ka „Tritonile“, kes ju elas ainult esimese ehitat- laevade varustamisest masinatega. Kui nüüd Niesvižski tuli Korssakovi soovistega ja lubas leppida väikese palgagagi tingimu- sel, et talle tehaste kulul sisustatakse mõ-

ned ruumid katseteks tema poolt kavatseta- va allveelaeva konstrueerimisel, siis olid „Tritoni“ omanikud sellega kohe nõus. Muidugi polnud neil vähimatki huvi ta fan- tastilise leiutise vastu, mis küll ka jäänuks nende kasutada. Küll aga lootisid nad nüüd Korssakovi protežee kaudu rohkem tellimisi.

Neil tuli selles aga pettuda õige pea. Nähtavasti ei seisnud Niesvižski Korssako- vile siiski mitte nii lähedal kui oli arvatud. Uus peainsener osutus võimetuks hankima uusi tellimisi. Aktsionärid löid siis sellele veidrikule käega ja hakkasid omal käel otsi- ma väljapääsu kitsikust seisukorrast. Kom- bineeriti, kombineeriti — sel ajal Vene riik andis ju nii palju tellimisi sõjalaevadele, aga kõik need läksid mööda „Tritonist“, kes ehitas mitte laevakeresid, vaid ainult masinaid neisse!

Lõpuks peatuti teise inseneri Jurii Niko- lajevitš Kurveši ettepanekul: ehitada endalegi laevatehased ja tegutseda laeva- ehitamisega.

Ehitatigi laevatehased. Aga ei jõutud veel alustada nendes töödega, kui „Tritoni“ omanike tabas uus löök: Peterburi linna- valitsus otsustas merepool „Tritoni“ ehitada üle Neeva uue silla. Tolleaegsetele oludele iseloomustavalt silla ehitajad lihtsalt „unus- tasid“ oma laevatehase, või olid selle oman- ikud unustanud määrata neid — iga- tahes valati uue silla sambad nii lähestikku, et sealt vahelt ei pääsnud läbi ristlejagi, kõnelemata soomuslaevast... Meeleheitele viidud „Tritoni“ aktsionärid otsisid oma te- hasele ostjat.

Sellise teatega astuski insener Kurveš ühel õhtul peainsener Niesvižski juure, kui see parajasti askeldas oma allveelaevamu- deli kallal.

Niesvižski pillas hämmastusest mikro- meetri: „Lubage, kuidas? Ja mina kuulen sellest alles kõige viimena...“

„Mitte viimena, vaid teisena.“ Niesvižski laskus toolile, nõutult keeru- tades käes rikutud mikromeetrit: „Aga mu katsed? Mis saab mu projektist?“

„Tõepoolest tuleks midagi ette võtta. Ja teil on tuttavaid, sidemeid...“

„Minul... sidemeid?“

„Teil, Jan Kazimirovitš, merevatehaste ülema kindral-major Korssakov... Teid pee- takse ta tütre peigmeheks.“

Niesvižski sattus segadusse. Kohendas oma instrumentide kallal, siis äkki võttis kiti seljast.

„Teil on õigus. Lähen Ksaverij Antipõtsi juure.“ Sulges kapid ja väljusid.

Ruumipindus 2

See pole enam muu olemine kuulnud juba p olnudkorda ifeloomustama ki meel avaldada. Ni- mife felle üle, kuidas p- uks eest teife ette rän- oma haige abikaaja haig- gu oli soovitnud arst

Nad tulid rongiga haigla juure, kuhu a- minna. Siin oli aga n- ega pääfe sife niipea- iisna pikk, rida haige- sife kirjutatud. Murel- telefoni kõnepunkti h- ühenbute saamisel hos- iiks ja jama vastus: 0

Sootufetus meeleolu- haigla juure, et arste- hda suures, heas- pääfeb siiski haiglas- kokkupõrge arstiga, m- haige välgavastatuse- muudugi arusaadav — ka natuke närviline, j- täis, et lihtli vaba n- mas, siis mõivad ka a- nuntuda närvilisteks. tada, kui mõni haige- kus juhi k d i ki viif- peutud.

Alga haiglasfe peaa- katlub õmne teife ha- telefoniifil järelepäri- naeratab neile öde: 0- tus siisfepääfu mangum- fti keegi paranenu w- teifi kolpe afemele tu- meie häbafistele, fejt- relepärimifega ette jö-

Muidugi ei ole ha- kiidufõnabega selle h- pikikade minifutiste j- abikaaja termifit ramim- pealegi on teda ja t- koheldud.

Alga miilifid on tu- kord felles juhtes i- jõuame olukorran, et- haiglasfe pääfeaks, kui-

Haigufi on küll- juufedil on fiftski ü- ootakfid, kui vastava- Rni haige inimene p- on tema felfukord ju- on fte mõidujooks f- juu.

Ruumipindus haig- mehe afetamifit fodu- jookfus inimifega.

# LAANEKOTKAS

Mihkel Aitsama ajalooline jutustus

69

## Kes tuleb uueks mõldriks?

Mõlder Mats tegi ettevalmistusi karja- mõisa asumiseks. Mativiljast pani parema kõrvale seemneviljaks, ostis külast ja mõisast loomi ning muud tarbeid. Tõolist küsimus ei teinud muret, sest karjamõisa järele oli talusid ja saunakohti, kes saat- sid välja teolisi terveks aastaks.

Vesiveski rendileping vältas veel aast- aid. Kui ta enne lõppu lahkub, peab ta katsuma leida sobiva rentniku või tal- le tasuda mõisnikule kahjutasu puudu- vate aastate eest. Viimane asjaolu tegi mõldriks muret, sest üle kõige oli vana- melh kallis raha.

Kord söögilaus tekkis jutt, keda soo- vitada uueks mõldriks.

„Ma tean küll üht,“ arvas mõlder, „aga kust ma ta kätte saan?“

Tütar Tiitü jäi kuulutama. Temalgi on varuks kohane mees, aga ta pole julgenud sellest isale rääkida. Isa on mees, kes ainult ja ikka o m a tahtmise läbi surub.

„Kes see sinu arvates siis on?“ küsis perenaine.

Mõlder vaatas enne mõlemale otsa, kui vastas:

„Laanekotkas.“

Tiitü vauis nagu kivi südamele. Isa ise võitis Laanekotka arvesse. Nüüd pole muud kui lükka takka! Perenainegi pool- das Laanekotkast. Arvas aga, kas see mees tahab mõldriks hakata — ehk ei oska teine jahvatadagi?

„Kuigi ei oska, aga ta on terane mees ja õpib ameti ruttu kätte. Annaksin oma asju esialgu võla peale, küll ta siis tagant- järele tasub. Kes see muu nende eest mak- sab seda hinda, mis mina tahan. Paneb mõis uue mõldri, siis korista oma kolu!“

Mõlder kaalus küsimust puhtmajandusli- kel põhjusil.

Tiitü olid aga omad kaalutlused, kuigi ta nendega kohe välja ei tulnud.

„Laanekotkaga võiks küll rääkida... Aga mine teie, millal ta meile tuleb. Pidi ikka jõuluajal tulema, nüüd küünlapäevgi möödus, aga pole varjugi näha,“ arvas Tiitü, kes oli külastil pühade ajal pikisilmi oodanud.

Möödusid päevad. Tuli külast mees ja küsis, kuidas veskiga jääb?

Mõlder kehtas õlgu ja jättis kindla vastuse andmata.

„Mul käis siin juba kaubategija, mõt- len veel järele.“

Mees polnud aga mõisale vastuvõetav, sest mõlder jättis oma soovitusi andmata. Päris lihtsal põhjusel: külamees polnud nõus kõike kolu üle võtma ja küsitud hinda maksma.

„Ma mõlen, et sa võiksid Laanekotka üles otsida ja temaga rääkida,“ soovitas Tiitü.

„Ah mina peaksin oma veskit pakkuma minema? Kas ta siis veel on nõus õiget hinda maksma?“ küsis mõlder vastu ja vaatas tütrele järele otsa.

„Isa, sa lubasid ju talle anda järelmaksu peale. Tal pole ju alul võimalik sulle maksa, selle eest peab aga sinu tingimused vastu võtma. Sa tead ju, kui aus ja hak- kaja ta on. Ta pole omakasupüüdlilik noormees. Ta on sulle eluueg tünnulik, et aitaksid ta järele.“

„Mine oma raha eest veel teist palu- ma!“ Mõlder lõi käega.

„Sa käisid ju ostmas loomi ja muud raudvara, eks uue mõldri kauplemine ole samasugune,“ püüdis Tiitü isa veenda.

„Kust mina teda otsima tean minna?“ oli isal veelgi põhjuseks vastuseisemiseks.

„Ta ju ütles, kes mõisat ta jäagriks on. Nüüd veel hea reetee, sõida ükspäev sinna ja küsi järele. Ega see pole nii kaugel kui Tartu või Tallinn!“

Jälle möödus päevi. Veskitahitjad ei olnudki. Nüüd oli mõeldud ka ülesütlemise tähtpäev ja mõldri polnud muud väljapääsu kui jätta veski seisma, renti maksa aga mõisale edasi.

Nüüd tuli juhus ise Tiitule appi.

Mõlder oli kuulnud mõisast suguvasi- kaid. Mõisad oli aga mitu lehma ahtraks jäänud ja vasikaid jätkus vaid oma tar- beks. Valitseja oli siis juhatanud mõisa, kus olevat hea kari ja igal kevadel müüda- vat seal suguvasikaid teistesse mõisadesse. Mõis osutus samaks, kus teenis Laane- kotkas.

Sõit otsustati veel samal päeval.

### Vasikaostja naaberkihelkonnast

Mõni päev hiljem. Margarethe-preili oli pahasus tujus. Keegi ei teadnud selle tõelist põhjust. Alles hiljuti oli preili üllatanud valitsejat oma üleemelse tujuga, kui oli tulnud Küt-

Peetriga mõisa tagasi. Preili oli siis lask- nud ree peale kanda kõiksugu toiduaineid, isegi veinipudelid lisati sinna juure. Ja teemee sõidutas Küt-Peetri tuidumoo- naga koju tagasi! Möödus aga päevi ja ühes sellega langes ka preili tuju. Mis võis küll selle põhjuseks olla?..

Alles täna oli valitseja karjalaudas käi- nud ja vaadanud vasikaid. Iga aasta oli preili mitu korda päevas käinud noori loo- mi vaatamas, tänavu pole ta sinna aga veel jalgagi tõstnud.

Keegi tundmata külamees sõitis mõisa- õue. Sõidus hobuse lasingpuu külge ja soo- vis valitsejaga kokku saada.

Tulija nimetas end mõlder Matsiks, kes rentinud karjamõisa ja vajavat keva- deks suguvasikaid. Olevat mees, kes maks- vat puhast raha.

See viimane kaalus valitseja silmis kõige rohkem. Varsti olidki kaubad koos ja müüja ning ostja mõlemad omaga rahul.

„Kuulsin, et teil oli siin suurt karujahti peetud?“ alustas mõlder juttu kõrval- asjust.

„Suur jaht oli küll. Mitu karu lasti maha ja palju saksu oli koos. Aga kust sina seda kuulsid?“ päris valitseja, kes oli uudishimulik ja ühtlasi uhke, et nende mõisa asjad said kuulsaks üle maakonna.

„Eks meie mõisa härra käinud ka siin. Räägiti veel ühest kangest jäagrist, kes siin mõisas ametis olevat... kuidas ta nimi nüüd oli?“ teeskles mõlder meeleuleta- mist.

„Laanekotkas või?“

„Seesama jah; tal natuke imelik nimi. Pole nagu ristirahva nimigi.“

„See on ta hüüdnimi, eks see ole ameti järele. Jah, ta on siin küll,“ oli valitseja sõbralik vastus.

„Seda meest tal- näha,“ arvas mõlder.

„Ta elab siin tü- sees. Küt-Peeter on kotkas on nüüd ta varsti päris jäagriks.“

Mõlder lubas jä- sega ja kahe hobu- Maksis käsiraha si- Lahkus küll mõ- mõisa piiridest. Ta ja küsis teed Küt- Jutuka kõrtsime- mõlder, et tahab K- poegi. Olevat hea- „Kulla külamees- mõldriks järele,“ mi- Seku isane!“

„Minule on see i- ja andis hobusele- Kõrtsimees jäi- „See mees on pa- parun mõisas,“ arv- Teise mõisniku teenistusse oli keel- nenda käsuga. K- suurendada, pidi s- maksma hinna kok- oli kord veskil üteli- ja võib minna kuhu- on siiski parem, ku- aeta. Lahkub vab- enesele paremaid- tab peremeest, siis- peremeest. Mõlde- tida suuremat kar- — seepärast tuleb- heas vahekorras k- elus edasi jõuda. siski Laanekotkast- ütelnud ainsa sõna- kast näha tahtis.







# Sagamisdeklaratsioonid mastutajad maailmas

**Itaalia lehed töid Chamberlaini kõne tagumisel leheküljel. — Saksa ajakirjandus peab tagatise rahu- tuse tekitamise elementideks. — Venemaal antakse Chamberlaini kõnele suurem tähtsus kui ühelegi teisele Briti riigimehe omale viimasel aastail**

Rooma, 14. 4. (ETA) (Reuter) Chamberlaini kõne avaldati Itaalia lehtede poolt ilma kommentaarideta

tagumisel lehekülgedel.

kuna esiküljel täitis kirjeldus fašistliku suurnõukogu koosolekust

Rooma, 14. 4. (ETA) (Havas) Gayda arvustab „Giornale d'Italia“ Chamberlaini kõnet, seletades muuseas, et Itaalia-Inglise kokkulepe on Inglismaale kasulikult kui Itaaliale. Kuuldusi, millede jä- rele Itaalia aktsioon Albaanias ohustavat Greetat, peetakse poolametliku kommentaari poolt ma- noövrina. mille eesmärgiks on tekitada alarmi, et leida ettekuulitud uute rahvusvaheliste pak- tide sõlmimiseks. Tagatist Greetale ja Rumeeniale Gayda peab

väga ohtlikuks leiutiseks.

mis moodustavad vaid osa Saksamaa ja Itaalia vastu sihitud sisepööramise poliitikast. Sellega püü- takse nõrgendada tege, ent saavutatakse vastupidist.

Berlin, 14. 4. (ETA) (DNE) Inglise-Prantsuse garantilubadusi Greetale ja Rumeeniale kommen- teeritakse Saksa ajakirjanduses pealkirjade all, nagu „Greetat ja Rumeeniat — kaitselused vastu tahmist“, „Inglismaa kavatsed jätkata maailma- poliitika“ jne. „Berliner Börsen- zeitung“ avaldab juhtkirja pealkirjaga „Rahutuse poliitika“. Tähelepanek Chamberlaini põhjendustele uute garantilubaduste kohta, kirjutab leht: „Mii- vilisult kutsus Itaalia aktsioon Albaanias esile häda- ohumomente Rumeeniale ja Greetale? Kas mitte mõlema maa ametlikud ja mitteametlikud seletused ei väljenda“ just vastupidist rahu ja enesekindlust? Kuid

Inglismaa esitas meile suure rahutuse manöövri

Juba ühenduses Poolaga. Tegelikult ei ole see midagi muud, kui ainult pettus. Ent noored edasi- püüdnud rahvad korraldavad oma elu arvestamata Inglise valitsuse arvamist. Tähtsaim moment, mis rüüb Euroopa rahu, on Nõukogude Vene kaastõmbamine Kesk-Euroopa poliitikasse. Cham- berlaini lisa oma tuntuks seletusele, et ideoloogilised vastolud ei lahuta Inglismaa ja Nõukogude Venet, veel teate, et Inglismaa on kõigis oma otsustes tilhe- das ühenduses Nõukogude Venega. Ka Daladier osutas sellele asjaolule eriliselt tähtsust. Selles peitub

mõlema maa tõeline poliitiline kesk- punkt.

Albaania suhtes on tegu eriliselt orgaanilise sünd- musega, mida kõige paremini tunnistab asjaolu, et sõjakas Albaania rahvas uuele lahendusele ei osu- tanud mingit vastupanu ja asutav kogu mõned päe- vad peale Itaalia vägede sissemarsimist pakkus Albaania krooni Itaalia kuningale. Me oleme sun- nitud konstateerima, et garantilubadused Rume- niale ja Greetale ei sõltu mitte Inglismaa ja Prant- sumaa rahvarahvastest, vaid kindlast kavatsusest kõigile teatavate riikide õigustatud eluavaldu- tuse vastu saada kunstlikult tekitatud maailma- rahutust ning selle kätte all kindlustada endi võimu positsiooni.

London, 14. 4. (ETA) (Reuter) Nõukogude

ajakirjandus on avaldanud üksikajalised Cham- berlaini kõne ja osutab sellele nähtavasti

suuremat tähtsust kui ühelegi teisele

Briti riigimehe kõnele viimasel aastail. Nõuko- gude esindaja, kes keeldus kommentaaridest seda deklaratsiooni, vihas sellele, et nüüd ollakse Nõu- kogude Liidu kuldajal vähem skeptilised kui pärast Müncheni kokkulepet.

## Katsumiskiviks Hispaania

London, 14. 4. (ETA) (Reuter) Londoni ja provintsi ajakirjandus kiidab üksmeelselt heaks Briti tagatist Greetale ja Rumeeniale. Lehed on samuti üksmeelsed, et oleks ebatark tühistada Ing- lise-Itaalia kokkulepet kuna Itaalia on veel või- malusi täita oma kohustusi. „Times“ arvab, et tõenäoliselt katsumiskiviks osutub isereformide Hispaania ja Itaalia vägede marssimine Madridi. Kui pärast seda Itaalia väed ei tõmmata kohe taga- si, siis ei ole enam vajaline kokkuleppe vormiline tühistamine alamkojas või mujal. Greetale ja Ru- meeniale antud tagatised, jätkab „Times“, ei ole kergelt endale võetud kohustused ilma nende tege- likku tähendust kaalutamata. Neis väljendub vastu- pidi järele mõeldud rahvuslik otsus. „Daily Mail“ rõhutab, et Briti uus juoleolekopolitika rajaneb vastastikusel alusel. Leht uuesti nõuab tungivat sundusliku sõjaväeteenistuse sisseaastmist.

Koostöö kohta Nõukogude Venega „Times“ märgib, et diktatorid on juba tarvitusel võtnud meetodi, kus välispoliitikat ei seata sõltuvusse ideoloogilistest kaalutlustest

## Miks mitte Jugoslaaviat

Paris, 14. 4. (ETA) (Havas) Neljap. Prantsus- maa ja Suur-Britannia poolt pühakult võetud suurte kohustuste isoleerimise ja ulatus tugevdavatel kogu Prantsuse ajakirjanduses kindlust, et uus võimas kollektiivne juoleolekopolitika on moodus- tatud kõigi teiste karistatavateks jõudude vastu. Enamus lehti on arvamisel, et

Nõukogude Liit ühineb selle süsteemiga. „Jour“ seletab, miks Daladier ja Chamberlain ei maininud oma seletustes Jugoslaaviat. Ei Rumeenia ega Greetat ei palunud Prantsuse-Briti tagatist. Ateenas ja Bukarestis valitsused aga teatasid Pariisis ja Londonis oma rahutusest, kuna Belgrad ütles, et ta on täielikult rahuldatus Rooma seletustest. Tei- sed ei saanud olla rohkem Jugoslaaviast kui jugo- slaaviast ise.

„Petit Parisien“ peab tähtsaks, et kallaletungi korral Saksamaa poolt Poola ja Rumeenia on ühel tasemel. See kergendab läbirääkimisi Nõuko- gude Liidu valitsusega mis puutub võimaliku abisse, et Venemaa võiks varustada Poolat ja Ru- meeniat varustusmaterjaliga ja oma lennukivaga. Leht rõhutab, et Prantsuse-Poola liit muutub tuge- vaks, kuna see rakendatakse edaspidi kõikidel juhtudel ja mitte ainult kallaletungi korral Saksa- maa poolt.

## New York kiidab heaks

New York, 14. 4. (ETA) (Havas) Chamber- laini ja Daladier' samasisulised deklaratsioonid ki-

detakse heaks New Yorgi hommikulehtede poolt. Neld tõlgitakse kui otsust luua uut kollektiivset juoleolekusüsteemi. „New York Times“ kirjutab, et Prantsuse-Inglise liit Nõukogude Venega, mille eesmärgiks on kaitsa väikesi rahvaid, tugevdab kollektiivse juoleoleku uut süsteemi.

## Rahuldus Bukarestis

Bukarest, 14. 4. (ETA) (Havas) Daladier' ja Chamberlaini deklaratsioonid võeti Bukarestis vastu suure rahuldusega. Rõhutatatakse, et Inglismaa ja Prantsusmaa tegutsevad spontaanselt, olemata selleks palutud. Üteldakse et läänedemokraatiat kaitsa all võib lõpuks organiseeruda

ähvardatud rahvaste tõhus solidaarsus.

Siin ei ole tegemist provokatsiooniga, vaid kaits- eaktiga. Rumeenia on valmis täita oma kohus- tust, eriti majandusliku kokkuleppe suhtes, mis hil- juti sõlmis Saksamaga. Ta peab ainult kaitsma oma iseseisvust. Teisel poolt loodetakse, et Lon- donis ja Pariisis võetud seisukoht mõjutab Buda- pesti, kust viimase 48 tunni jooksul on saabunud rahutusttekitavaid teateid.

## Greekas elav rahuldus

Ateena, 14. 4. (ETA) (Havas) Chamberlaini ja Daladier' kindlused Greetale ja Rumeeniale suhtes on Greeta avaliku arvamise poolt võetud vastu elava rahuldusega. Ametlikud ringkonnad hoiduvad esialgu neid deklaratsioone kommentaarimast. Hästiinformeeritud ringkonnast kindlatakse, et Helleeni rahvas on kindlalt osustanud kaitsa oma iseseisvust. Prantsusmaa ja Inglismaa kindlused pärast Itaalia kindlust aitavad kaasa rahu säilita- misele Balkanil.

## Varssavi kommentaarid

Varssavi, 14. 4. (ETA) (PAT) Greetale ja Rumeeniale läänedemokraatiat poolt antud taga- tiste puhul Poola ajakirjandus rõhutab, et Greetale ja Rumeeniale antud ühepoolsete tagatiste ei ole seotud Poola-Inglise vastastiku abistamiskokku- leppega ega Poola-Prantsuse liidulepinguga. Maini- tud Balkani riikidele Inglismaa ja Prantsusmaa poolt antud tagatised ei sea Poolale mingisuguseid uusi kohustusi. Teisel poolt jälgib Poola suure tähele- panuga kõike, mis puudutab Rumeeniat, ja näeb Inglise-Prantsuse deklaratsioonist tõendust selle ko- ta, et nüüd on aru saadud Rumeenia tähtsast osast Ida-Euroopas.

## Suur mõju Türgis

Istanbul, 14. 4. (ETA) (Havas) Chamberlaini ja Daladier' seletused on avaldanud Türgi poliitilisi ringkonnas suurt mõju. Lehed kiidavad suure peal- kirjadega artiklites heaks Prantsuse-Briti otsused. Avalik arvamine on võtnud need teated vastu ra- huldusega. Ent Türgi poliitilised ringkonnad suhtu- tavale tagasihoidlikkusega eriti Türgi puudu- tavale küsimusele

line asi. Niisugune talitusviis solvab his- paanlaste tundeid, sest unustatakse, et kindral Franco, kes kunagi ei ole jättnud ülemata oma sõna, tegeleb ka ise välisjõudude tagasitõm- bamisega, kes on küll sõbrad, kuid siiski välismaa- lased. Lisatakse, et ei ole vajaline tunda Hispa- nia ühikut äratundmisele jõudmiseks, et Hispaania, pärast oma hiljalt võitu, mis on ta viinud uuesi Euroopa malelaual, ja eriti Vahemere küsimuste taluks või järgneks pingalt mõne riigi aktsioonile, olgu see riik talle väga lähedane.

## Saksa sõjalaevastik Hispaania vetesse

Berlin, 14. 4. (ETA) (Reuter) Ametlikult teatatakse, et Saksa kevadised meremanöövreid võtab osa üle 25 sõjalaeva, nende hulgas kaks la- hingilaeva, kaks ristletjat, kuus miiniristleajat, 15 allveelaeva ja nende saatelaevad. Manöövrite ajal külastatakse sadamaid Hispaanias, Portugalis, His- paania-Marokos ja Tangeris. Laevad lahkuvad kodusadamast 18. aprillil ja ristlemine kestab ühe kuu.

Ühenduses Saksa meremanöövritega teatati Reuterile ametlikult, et üks või kaks laeva külasta- vad arvatavasti ka Vahemere sadamaid.

## Gibraltar häreseisukorras

**Franco koondanud Gibraltari ümber vägesid, välikahureid ja tanke Vahemere-pakt siiski ülesütlemisele?**

London, 14. 4. (ETA) (Havas) Gibraltariist saabunud teated näitavad, et Hispaania vägede koon- damise tagajärjel Gibraltari ümbrusse on Inglise sõjaväevõimud tarvitusele võtnud tarvilisi ettevaatus- abinõusid. Mõõdund 500 200 pioneerisõdurit töötas barrikaadi ehitamisel suurele teele 200 meetri kau- gusel neutraalsest tsoonist, mis lahutab Hispaania ja Inglise territooriume. Antud ja autobused ei või sõita Gibraltari ega sealt väljuda pärast päikese loojumist.

Teatatakse, et suurtel veoautodel on Cadizist transporteeritud Hispaania territooriumile Gibraltari naabruses La Lineas mitmesuguseid väli- kahureid, kuulipildujaid, tanke ja sõja- muna. Teisipäevast saadik olevat sinna saabunud 2000–3000 meest koosnev väeüksus. Viimati on saabunud transpordid Algeirasest ja Melillas se. La Lineas võimud on rekvireerinud kõik mootor- sõidukid.

Gibraltar, 14. 4. (ETA) (Havas) Inglise kindlustustööd piki Hispaania piiri äärest teed kes- tavad edasi. Hispaanlastest-ametnikud, kes viibivad praegu Gibraltaris, keelduvad andmast seletusi tu- handete Hispaania sõdurite viibimise kohta Gibral- tari piiri lähedasis linnades.

Gibraltar, 14. 4. (ETA) (Havas) Prant- sume Burgoose suursaadikona sõjaväeline atašee ja õhuväeatašee saabusid mõõdund 500 Gibraltari, tulles Hispaaniast. Arvatakse, et neil on täita eri- line missioon.

London, 14. 4. (ETA) (DNE) „Yorkshire- Post“ teatab, et Inglismaa ütleb Inglise-Itaalia kok- kuleppe üles juhul, kui Itaalia vahatahtlikud ei ole tagasi tõmmatud Hispaaniast umbes 8 päeva jook- sul pärast 2. maid. Sama lehte teatel võtab Inglis- maa siis tarvitusele teisi meetodeid, et saavutada Itaalia vabatahtlike tagasiõmbumist.

Burgos, 14. 4. (ETA) (Havas) Siin ei kin- nitata teateid, millede järele võiduparaad Madri- dis toimuvat 2. mail. Peetakse võimalikuks, et paraad peetakse alles 15. mail San Isidro pühal, kes on Madridi kaitsespäev.



**Tähtis kõnelus.** Inglise välisminister lord Halifax kõneluses Gree- ka saadiku Churumbos Simonpoulosiga pärast va- lituse koosolekut Albaania küsimuse üle. Teatavasti järgnes sellele koosolekule Briti tagatise kinnitamine Greetale.

## Franco on Chamberlaini kõnest solvunud

Burgos, 14. 4. (ETA) (Havas) Burgoose ametlikes ringkonnas on äratanud suurt tähelepanu Briti peaministri Chamberlaini neljapäevase kõne eriti see osa, milles käsitletakse Itaalia vabataht- like tagasiõmbamist Hispaaniast. Chamberlain üt- les oma kõnes, et ta on saanud Mussolini kinni- tuse, et Itaalia väed tõmmatakse Hispaaniast taga- si kohe pärast võidukat sissemarski Madridi. Sel puhul Hispaania ringkonnas märgitakse, et see küsimus ei ole mitte ainult Rooma ja Londoni vahe-

## Viimaseid telegramme täna hommikul

## Venemaa ühineb agressioonivastase süsteemiga? Türgile antakse tagatis

London, 15. 4. (ETA) (Reuter) Ar- vatatakse, et peaminister Chamberlain esineb lähemal päeval teadaandega Türgi positi- siooni kohta. Peetakse võimalikuks, et Türgi ühineb Briti-Prantsuse tagatistega, mis on antud Rumeeniale ja Greetale. Läbirääkimistel Londoni ja An- kara vahel arutatakse praegu seda küsimust põhjalikult. Samuti pühendatakse suurt tähelepanu raskuste lahendamisele, mis seni on seisnud teel ees Bulgaaria ühinemi- sel teiste Balkani riikidega. Londonis an-

takse olulist tähtsust ka Nõukogude Vene suursaadiku Maiksi pikale kõnelusele lord Halifaxiga reedel. Kuuldavasti see lä- birääkimine toimus Maiksi palvel. Seni ei ole informatsiooni selle kõneluse sisu ko- ta, kuid arvatatakse, et arutati viisi, kuidas Nõukogude Liidul oleks võima- lik ühineda agressioonivastase süste- miga. Sama eesmärgiga läbirääkimised toi- muvad kuuldavasti ka Moskvas välis- komissari Litvinovi ja Briti suursaadiku vahel.

## Göring Mussolini juures

Rooma, 15. 4. (ETA) (Reuter) Marssal Gör- ing saabus reede õhtul oma ahiikassa saatel Roo- ma. Ta võeti Mussolini, välisminister krahv Ciano ja kõigi fašistlike erakonna juhtide poolt vastu suure vaimustusega. Marssal Göring jääb Rooma kaheks päevaks. Ta ruttas siia Tripolisest Itaalia sõjalaeva pardal, et näha Mussolini,



Itaallaste sissemarsk Põhja-Albaania pealinna Skutarisse. Kohalikud itaallased on jõu- nud oma kohale. Itaallased ja marsivad väeosa eel.

## Saksa-Poola suhete selgit

**Kas Poola-Briti kokkulepe pole kooskõlas Saksa-Poola Poolalt oodatakse ettepanekuid. — Beck sõid**

Varssavi, 14. 4. (ETA) (Havas) Saksa Varssavi suursaadikut von Molt- ket oodatakse neil päevil Poola pealinna. Kuuldub, et ta viibib praegu Berliinis sel- leks, et saada oma valitsuselt juhtnööre ühenduses Poola-Saksa suhetega. Tõenäoli- selt ta võetakse Varssavi tagasiöördumi- sel vastu Poola välisministri Becki poolt. Täna hommikul Beck võttis vastu Inglise, ühendriikide ja Rumeenia suursaadikud. Saksa ringkonnas Varssavis

peetakse Poola-Briti kokkulepet vastu- käivaks Poola-Saksa 1934. a. paktile. Näib, et nüüd oodatakse Poolalt ettepane- kut lahiste küsimuste, s. t. Danzigi sta- tuudi ja autotee ehitamise küsimuste lahendamiseks. Becki ja Saksa suursaadiku eelseisvaist kõnelust oodatakse selguvat, kas Poola on tõesti valmis alustama uusi läbirääkimisi nende punktide üle. Poola va- lituse ringkonnast korvatakse, et Saksamaa ei ole esitanud

mingeid uusi nõudmis- ja et Poola-Saksa suhted on jäänud endi- siks.

London, 14. 4. (ETA) (DNE) „Daily Mail“ ja „Daily Telegraph“ teatavad Var- savist, et

selle kuu lõpul kolonel Beck külastavat Pariisi.

„Daily Mail“ teatab veel, et Varssavis ar-

## Närvlikkus

Berlin, 14. 4. (ETA) saadik Berliinis Lipski ei ol- nud oma kohale. Berliinis on küsi- tust vähesel innukuse pärast läbirääkimiste alustamiseks S- üle. Wilhelmstrassele läheda- ei lakata kordamast, et Poola mis kinni haarama Berliini po- miste võimalusest. Samal a- ilmutab rahutust ja küüb, l- teinud oma valiku. Avaldada- lisministri Becki võima- Pariisi. Saksa lehed kasut- „Missuguse valiku teeb Poola- liinud entente'i poolele?“ „Ir-

## Keres võitis

London, 14. 4. (ET) gate'i maleturniiri kolma- võitis Thomase 44. käi- Wheateroffi 25. käigul, Najdorf mängis viiki 4- lõppesid viigiiga Milner- ning Stevensoni ja Go- partiid.

London, 14. 4. (ET) gate'i reservturniiril Ees- võitis teises voorus ingla-



## Itaalia väed lahkugu Hispaaniast 2 nädala jooksul

London, 15. 4. Hästiinformeeritud Londoni ringkonnast kuulub, et Inglismaa ja Prantsusmaa lähimal ajal astuvad ühiselt diplomaatlikke samme Itaalia vägede evakueerimiseks Hispaaniast. Sa- made ringkondade teadete järele tehtavat Itaaliale ettepanek, et evakueerimine toostuks lähema 10–14 päeva jooksul. Juhtumil, kui seda ei sünni, ütlevat Inglismaa Itaalia-Inglise kokkuleppe üles. Sellele vihjet arvatakse leidvat ka Chamberlaini ja sir John Simoni kõnedes.

## Rumeeniale anti tagatis kuningas Karoli soovil

London, 15. 4. Inglismaal oli teatavaks ül- latuseks, et Inglismaa tagatis anti ilma pikemate läbirääkimisteta ka Rumeeniale. Kuuldub, et sel- lise otsuse tegi Briti valitsus alles viimisel minu- til. Kinnitatakse, et Rumeenia kuningas Karol pöördus Suur-Britannia ja Prantsusmaa valitsuste poole, veendes neid tagatise andmise vajaduses ka Rumeeniale. Selle üle peeti pikki telefonikõnesid Pariisi ja Londoni vahel, kuni lõpuks Inglise va- litus nõustus tagatise laiendamisega ka Rume- niale.

## Soome kaitseseisukorra seadus- eelnõu

Helsingi, 15. 4. (ETA) Vabariigi president esitas reedel eduskunnale riigi kaitseseisukorra seaduseelnõu. Eelnõu põhjenduses seletatakse, et rah- vusvahelise seisukorra areng viimasel ajal on näi- danud väitimatult tarvidust riigi valvetelekuks kõigi üllatuste vastu, mis võivad ootamatult nõuda rutu- liste ja otstarbekohaste abinõude tarvitusele võt- mist. Valitsus peab seepärast eriti tähtsaks saada erilisi volitusi, mis muuseas võimaldaksid takista- da kehtiva riigikorra muutmiseks tehtavat kibutus- tööd.

Riigi kaitseseisukorra eelnõu näeb ette, et vaba- riigi presidendil on õigus anda määrusi, mida peat- take vältimatult tarviliseks hädaohu tõrjumiseks, korra ja julgeoleku säilitamiseks või järeleandmi- seks ning kibutustöö takistamiseks, kui riiki ähva-

dab mingi väline hädaohu või tu suunatud kibutustöö, v- julgeolekut on tõsiselt äh- Selle seaduse alusel antavad tamotult teatavaks teha edu- informeerib neist kohe edus- susel võidakse neid määrusi- sette nõitud, et see seadus detsembrini 1942. aastal, mi- seaduse põhjal antud määrus



**800 meetri sügav** man konstrueeris tuurküliko- kelduda 800 meetri sügavusel ülikonna edukas katsetamine. hapnikutagavarad, nii et õhu- on ülearu